

Politiets innbyggerundersøkelse 2018

Sammendrag

I innbyggerundersøkelsen for 2018 ser vi at politiet vurderes noe svakere på en del områder sammenliknet med 2017.

Tillit til og inntrykk av politiet

- 77 prosent av befolkningen har ganske eller svært stor tillit til politiet i 2018. I 2017 hadde 83 prosent det samme. Tilliten til politiet i 2018 er for øvrig lavere enn den har vært de siste 4 årene.
- I overkant av 7 av 10 har et ganske eller svært godt inntrykk av politiet med hensyn til å behandle folk med respekt. Dette er en nedgang på 4 prosentpoeng i 2018 sammenliknet med 2017.
- 6 av 10 har et ganske eller svært godt inntrykk av politiet med hensyn til å at politiet tar rettferdige og upartiske avgjørelser i saker de behandler. Dette er en nedgang på 6 prosentpoeng i 2018 sammenliknet med 2017.
- Halvparten av innbyggerne har et ganske eller svært godt inntrykk av politiet med hensyn til å forklare sine avgjørelser og handlinger når de blir bedt om det. Dette er en nedgang på 3 prosentpoeng i 2018 sammenliknet med 2017.
- Om lag 6 av 10 har et ganske eller svært godt inntrykk av politiet med hensyn til å forhindre lovbrudd der det blir truet med eller utøvet vold. Dette er en nedgang på 4 prosentpoeng i 2018 sammenliknet med 2017.
- Halvparten av innbyggerne har et ganske eller svært godt inntrykk av politiet med hensyn til å komme raskt til åstedet når de blir tilkalt etter en voldsforbrytelse. Resultatet er uendret sammenliknet med 2017.
- I underkant av 4 av 10 innbyggere har et ganske eller svært godt inntrykk av politiet med hensyn til å pågripe personer som har begått innbrudd. Dette er en nedgang på 2 prosentpoeng i 2018 sammenliknet med 2017.

Trygghet

- 92 prosent av Norges befolkning føler seg trygge der de bor og ferdes. 62 prosent svarer at de føler seg meget trygge og 30 prosent ganske trygge. 3 prosentpoeng færre føler seg trygge i 2018 sammenliknet med 2017.
- Flest innbyggere er bekymret for trafikkfarlige hendelser, svindel eller bedrageri på internett og identitetstyveri. Rundt 3 av 10 er ganske eller meget bekymret for dette.
- 6 av 10 innbyggere mener politiet håndterer trafikkfarlige hendelser, ran og ordensforstyrrelser på en god måte.
- Halvparten mener politiet håndterer vold eller trusler om vold på en god måte.
- Rundt 4 av 10 mener politiet håndterer utpressing, hatkriminalitet, annen svindel, bedrageri eller annen økonomisk kriminalitet og voldtekt og seksuelle overgrep på en god måte.
- I overkant av 3 av 10 mener politiet håndterer identitetstyveri, seksuelle overgrep eller krenkelser på nettet, tyveri eller innbrudd godt.
- Rundt 3 av 10 mener politiet håndterer svindel og bedrageri på internett, samt hærverk på en god måte.

- I overkant av 3 av 10 mener politiet håndterer lommetyveri eller annet tyveri på offentlig sted, mobbing eller trakassering på internett dårlig, mens i overkant av 2 av 10 mener det håndteres godt.
- Politiet vurderes svakere på alle oppgaver nevnt over i 2018 sammenliknet med 2017, selv om nedgangens størrelse varierer. Politiet vurderes i snitt spesielt mye svakere på håndtering av vold eller trusler om vold, voldtekt eller andre seksuelle overgrep, mobbing eller trakassering på internett, hatkriminalitet, annen svindel, bedrageri eller annen økonomisk kriminalitet, identitetstyveri samt svindel eller bedrageri på internett. Mellom 7 og 9 prosentpoeng færre oppfatter at politiet håndterer disse oppgavene på en god måte i 2018, med unntak av svindel eller bedrageri på internett (5 prosentpoeng nedgang).

Kontakt med politiet

- Rundt halvparten av befolkningen (54 prosent) har vært i kontakt med politiet i løpet av det siste året.
 - Av de som har vært i kontakt med politiet er dette først og fremst i forbindelse med henvendelser av praktisk karakter, f.eks. pass, lisens, våpentillatelse og attester (3 av 10). Noen færre, 2 av 10, har blitt stoppet eller kontaktet av politiet mens de kjørte bil.
- 8 av 10 innbyggere er ganske eller meget fornøyde med kontakten med politiet i forbindelse med henvendelser av praktisk karakter, at de brukte politiets tjenester på nett og at de ble stoppet eller kontaktet av politiet mens de kjørte bil.
- Nær 7 av 10 innbyggere som har vært i kontakt med politiet da de meldte fra om mistenkelige forhold eller hadde akutt behov for hjelp, er fornøyde med kontakten.
- Der hvor innbyggerne har vært i kontakt med politiet etter å ha vært innblandet i en ulykke, sier 6 av 10 at de er fornøyde med politiet.
- Det er noe mer delte meninger om erfaringene med politiet i tilfeller hvor innbyggerne har levert anmeldelser eller blitt stoppet av politiet utover bilkjøring. Likevel er i underkant av 6 av 10 (55 prosent) fornøyde, mens rundt 3 av 10 er misfornøyde.
- I underkant av 6 av 10 mener politiet kommer raskt til stedet ved akutt behov for hjelp.
- Det er mer delte meninger om politiet er regelmessig synlig i lokalområdet, spesielt hvorvidt politiet har regelmessig kontakt med innbyggerne i lokalområdet. I overkant av halvparten av innbyggerne mener politiet er regelmessig synlig i lokalområdet, mens 3 av 10 mener dette ikke er tilfelle. 3 av 10 mener politiet har regelmessig kontakt med innbyggerne i lokalområdet, mens 4 av 10 er uenige i at det er tilfelle.
- Befolkningen er noe mindre fornøyd med kontakten med politiet i 2018, sammenliknet med 2017. Andelen fornøyde er redusert med 2 – 15 prosentpoeng, avhengig av bakgrunnen for kontakten med politiet. Vi ser størst nedgang i tilfredshet i forbindelse med å ha blitt stoppet på offentlig sted utenom bilkjøring og ved akutt behov for hjelp, med hhv. 15 og 11 prosentpoeng færre fornøyde.

Anmeldelser

Nedenfor er det tatt utgangspunkt i de som har oppgitt at de har vært utsatt for ulike typer kriminelle hendelser. Av disse har:

- Rundt 7 av 10 anmeldt innbrudd eller tyveri fra bolig, og ran.
- I overkant av 6 av 10 anmeldt biltyver eller tyveri fra bil.

- Halvparten anmeldt lommetyveri eller annet tyveri på offentlig sted.
- Rundt 4 av 10 anmeldt hæverek, utpressing, vold eller trusler om vold, hatkriminalitet og andre kriminelle hendelser.
- Færre, rundt 3 av 10, anmeldt identitetstyveri, voldtekt eller seksuelle overgrep eller annen økonomisk kriminalitet.
- Rundt 2 av 10 anmeldt ordensforstyrrelser, svindel eller bedrageri på internett, seksuelle overgrep eller krenkelser på internett eller trafikkfarlige hendelser. Når det gjelder seksuelle overgrep eller krenkelser på internett, er det 6 prosent som ikke ennå har anmeldt hendelsen, men planlegger å gjøre det.
- Kun 1 av 10 anmeldt mobbing eller trakassering på internett.

Å forstå utviklingen

Det er ikke uvanlig at en virksomhet som opplever nedgang på overordnede spørsmål også opplever systematisk nedgang på mer konkrete og detaljerte spørsmål om virksomheten. Vi kan ikke uten videre konkludere med at nedgangen i tillit til politiet *forårsaker* svakere vurderinger av politiet på andre områder eller at det er svakere vurderinger av politiet på andre områder som *forårsaker* nedgangen i tillit.

Det er uansett nærliggende å forvente en viss sammenheng, dvs. at dersom politiet vurderes svakere på noen områder, vil politiet også vurderes svakere på andre områder. Resultatene og nedgangen kommentert over bør tolkes i denne sammenheng, og ikke utelukkende som nedgang på ett enkeltområde eller ett spørsmål.

Innhold

1	Prosjektinformasjon	1
1.1	Bakgrunn og formål	1
1.2	Målgruppe, metode og gjennomføring	1
1.3	Spørreskjema.....	2
1.4	Rapportering.....	2
1.5	Statistisk usikkerhet.....	3
2	Tillit til og inntrykk av politiet.....	5
2.1	Tillit til politiet	5
2.2	Inntrykk av politiet på ulike områder	8
3	Trygghet.....	12
3.1	Opplevd trygghet i nærområdet	12
3.2	Bekymring for å bli utsatt for kriminalitet.....	14
3.3	Inntrykk av politiets håndtering av ulike hendelser	16
4	Kontakt med politiet.....	22
4.1	Typer kontakt med politiet.....	22
4.2	Vurdering av kontakten med politiet	24
4.3	Oppfatning av politiets tilstedeværelse og tilgjengelighet	28
5	Opplevd kriminalitet og anmeldelser	33
5.1	Opplevd kriminalitet.....	33
5.2	Anmeldelser.....	34
6	Vedlegg	37

Figurer

Figur 1 Tillit til politiet, 2015 - 2018	5
Figur 2 Tillit til politiet, politidistrikter.....	7
Figur 3 Inntrykk av politiet på ulike områder	8
Figur 4 Inntrykk av politiet på ulike områder, 2016 - 2018.....	10
Figur 5 Trygghetsfølelse 2016-2018	12
Figur 6 Trygghetsfølelse, fordeling på politidistrikter	14
Figur 7 Bekymring for ulike hendelser.	15
Figur 8 Politiets håndtering av ulike oppgaver.....	17
Figur 9 Politiets håndtering av ulike oppgaver. Snittskår 2017-2018.	18
Figur 10 Inntrykk av politiets håndtering av ulike hendelser. Snittskår fordelt på politidistrikter	20
Figur 11 Sammenlikning mellom bekymring for og håndtering av ulike hendelser. Snittskår	21
Figur 12 Kontakt med politiet det siste året.....	22
Figur 13 Andel av innbyggerne som vært i kontakt med politiet. Fordelt på politidistrikter.	23
Figur 14 Kontakt via politiet.no	24
Figur 15 Vurdering av kontakt med politiet	25
Figur 16 Vurdering av kontakt med politiet, 2016 - 2018	26
Figur 17 Vurdering av politiet (snittskår) og erfaring med politiet (andel av befolkningen i løpet av det siste året).....	27
Figur 18 Politiets tilstedeværelse og hvor raskt politiet kommer til stedet ved akutt behov for hjelp, 2016 - 2018.....	29
Figur 19 Oppfatninger om at politiet har regelmessig kontakt med innbyggere i ditt lokalområde. 2018, fordelt på politidistrikter	30
Figur 20 Oppfatninger om at politiet er regelmessig synlig i ditt lokalområde. 2018, fordelt på politidistrikter.....	31
Figur 21 Oppfatninger om at politiet kommer raskt til stedet ved akutt behov for hjelp. 2018, fordelt på politidistrikter	32
Figur 22 Opplevd kriminalitet.....	33
Figur 23 Andel av innbyggere som oppgir å ha blitt utsatt for kriminalitet.....	34
Figur 24 Anmeldelser av opplevd kriminalitet	35

Tabeller

Tabell 1 Feilmarginer	3
Tabell 2 Inntrykk av politiet på ulike områder, politidistrikter (Snittskår)	11
Tabell 3 Viktigste grunner til tilfredshet og misnøye med kontakt med politiet	28
Tabell 4 Viktigste grunner for å ikke anmelde.....	36
Tabell 5 Antall intervju og uvektet og vektet utvalgsfordeling	37
Tabell 6 Årsaker til misnøye med kontakt med politiet	38
Tabell 7 Årsaker til tilfredshet med kontakt med politiet	39
Tabell 8 Grunner for å ikke anmelde.....	40

1 Prosjektinformasjon

1.1 Bakgrunn og formål

Politiet skal sørge for trygghet, lov og orden i samfunnet. Tillit til politiet i befolkningen er nødvendig for at politiet skal kunne utføre sine arbeidsoppgaver og at befolkningen godtar en form for handlingsbegrensninger. Tillit og støtte i befolkningen er derfor viktig for en velfungerende polititjeneste. Politiets innbyggerundersøkelse har til hensikt å kartlegge innbyggernes oppfatninger av politiet i Norge. Undersøkelsen kartlegger politiets tillit i befolkningen, opplevelse av trygghet og bekymring for kriminalitet, samt en rekke forhold rundt kontakten mellom politi og publikum. Resultatene vil inngå som et kunnskapsgrunnlag for utvikling og styring av politiet, dels også for å vurdere politiets måloppnåelse.

Liknende undersøkelser ble gjennomført i 2004, 2006, 2008-2010, 2012, og 2014-2017. I rapporten er det primært fokusert på resultater for de siste 3 årene. Det er gjort en del endringer i både undersøkelsen og politiets struktur de siste årene, noe som gjør visse sammenligninger over tid vanskelig. Blant annet ble antallet politidistrikter redusert fra 27 til 12 fra 1. januar 2016, og det er også gjort noen endringer i spørsmålsformulering og svarskalear mellom hver gjennomføring. Rapportens hovedfokus på endringer fra 2016-2018 gjør det dermed enklere å sammenlikne resultatene over tid på politidistriktsnivå. Der hvor det har skjedd endringer i spørsmålsformuleringer, vil dette kommenteres underveis i rapporten.

1.2 Målgruppe, metode og gjennomføring

Undersøkelsen ble gjennomført på telefon, i perioden 3.9 – 2.10.2018 av Norsk Gallup, på vegne av Kantar TNS.

Kantar TNS har gjennomført undersøkelsen på oppdrag fra Politidirektoratet. Seniorrådgiver Elisabeth Larsen og seksjonssjef i Analyseseksjonen Espen Frøyland var ansvarlig for undersøkelsen fra Politidirektoratet, og har sammen med prosjektleder Joakim Wold Nylén i Kantar TNS stått for utarbeiding og revisjon av spørreskjema. Kantar TNS har stått for rapportering av undersøkelsen.

Målgruppen for undersøkelsen er befolkningen i Norge, 18 år eller eldre. Målet var 5.500 intervju. For å få tilstrekkelig lave feilmarginer i hvert politidistrikt var det ønskelig å gjennomføre 1.400 intervju i Oslo politidistrikt, og resten (4.100) jevnt fordelt på de øvrige politidistriktene (ca. 373 intervju per politidistrikt). Bruttoutvalget innenfor hvert politidistrikt ble stratifisert etter kjønn og alder.

Utvalget ble trukket fra Norsk Gallup sin befolkningsbase, levert av Bisnode Matchit.

Da feltperioden var over, var det gjennomført totalt 5.513 intervju. 1.402 intervju ble gjennomført i Oslo politidistrikt, og 373-374 intervju i de øvrige politidistriktene, med unntak av Øst politidistrikt hvor det ble gjennomført 378 intervju.

I enhver utvalgsundersøkelse blir det utvalgsskjevheter, dvs. avvik mellom utvalgsfordelingen i nettoutvalget (de som har svart) og populasjonen (alle innbyggerne i målgruppen i Norge). Derfor er

resultatene vektet etter kjønn og alder, samt fylke og utdanning¹. Uvektet og vektet fordeling på kjønn, alder, utdanning og politidistrikter fremgår av tabell 5 i vedlegg.

1.3 Spørreskjema

Årets undersøkelse inneholder spørsmål om følgende områder:

- Tillit til politiet
- Inntrykk av politiet på sentrale virksomhetsområder
- Opplevd trygghet
- Bekymring for å bli utsatt for kriminelle hendelser
- Inntrykk av politiets håndtering av hendelser
- Kontakt med politiet, inkludert vurdering av kontakten
- Oppfatning av politiets tilstedeværelse og tilgjengelighet
- Kartlegging av andelen som har blitt utsatt for kriminalitet det siste året
- Tilbøyelighet til å anmelde kriminelle forhold

Terror, som var et eget område i undersøkelsen for 2017, er ikke inkludert i 2018.

I 2017 ble innbyggerne spurt hvorfor de var fornøyde eller misfornøyde med kontakten de hadde hatt med politiet. Mens dette ble stilt som et generelt spørsmål (ikke knyttet til hva slags kontakt de hadde) i 2017, er det i 2018 stilt i sammenheng med grunnen til kontakt med politiet (f.eks. hvorfor de er fornøyd med kontakten med politiet etter å ha levert en anmeldelse). Ellers er det gjort mindre skjemaendringer og disse kommenteres i fotnoter underveis i rapporten.

1.4 Rapportering

Hovedrapporten

Denne rapporten inneholder en presentasjon av resultatene på nasjonalt nivå og politidistriktsnivå. De mest interessante forskjellene mellom undergrupper i befolkningen er kommentert. Alle forskjeller som kommenteres er signifikante, med mindre annet påpekes i rapporten.

Snittskår

I årets rapport presenteres gjennomsnittsverdier (ofte beskrevet som snittskårer). Snittskårene går fra 0 til 100. Undersøkelsens holdningsspørsmål benytter 5-punktsskalaer (f.eks. helt uenig – helt enig eller et svært dårlig inntrykk – svært godt inntrykk). Den laveste, eller mest negative verdien i disse skalaene, er gitt verdien 0. Den nest laveste, eller nest mest negative verdien, er gitt verdien 25. Videre er midtverdien gitt verdien 50, nest høyest eller nest mest positive verdi er gitt verdien 75, og høyest eller mest positiv verdi er gitt verdien 100. Kategorien «vet ikke» er ikke inkludert i snittskårene. Beregningen av snittskårene er gjennomgående kommentert i fotnoter i rapporten.

Snittskåren gir uttrykk for innbyggernes *gjennomsnittlige* vurdering og svar. Å vurdere resultatene etter snittskår har både fordeler og ulemper. Fordelen er blant annet at snittskåren er enkel å

¹ Vektingen ble gjennomført iterativt mellom fordelingen av kjønn og aldersgrupper gjengitt i tabell 5 og fordelingen mellom fylke og utdanningsnivå. Utdanningsnivået var todelt (universitets- eller høyskoleutdanning og lavere utdanning). Populasjonstallene er hentet fra SSB.

vurdere opp mot andre snittskårer. Samtidig fanger snittskåren opp svarfordeling på tvers av skalaen, noe som innebærer at endringer mellom de to øverste eller nederste kategoriene, som vanligvis rapporteres samlet, blir tydeliggjort. Ulempen er at snittskår ikke gir et nyansert uttrykk for svarfordelingen. Samme snittskår kan i utgangspunktet være et resultat av relativt ulike svarfordelinger. Derfor presenteres figurer i de fleste tilfeller både med svarfordelinger og snittskår.

Årsakssammenhenger og undergrupper

Der hvor rapporten påpeker forskjeller mellom undergrupper (f.eks. hvem som har relativt sett mer eller mindre tillit til politiet), er dette et resultat av to eller flere enkeltstående observasjoner. Det betyr at eventuelle forskjeller som trekkes frem bør tolkes som en forskjell mellom to grupper og ikke en årsakssammenheng.

For eksempel dersom de som har hatt kontakt med politiet har lavere tillit til politiet, kan vi ikke konkludere med at folk *får* lavere tillit til politiet etter at de har tatt kontakt med politiet. Forskjellene kan være en såkalt spuriøs sammenheng, altså statistiske forskjeller som henger sammen med en bakenforliggende forklaring, og dermed bare en indirekte sammenheng. I tillegg kan forskjellene teoretisk sett være et uttrykk for årsakssammenhenger som virker i begge retninger.

Rapporten har lagt spesiell vekt på følgende undergrupper: alder, kjønn, utdanning, kontakt med politiet, politidistrikter, og i noen tilfeller vurderinger av politiets tilgjengelighet og synlighet i nærområdet.

Politidistriktsrapporter

I tillegg til denne rapporten er det utarbeidet en digital rapport som blir tilgjengeliggjort for politidistriktene. Denne rapporten gjør det mulig for politidistriktene å se nærmere på resultater blant egne innbyggere, samt å sammenlikne seg med andre politidistrikt og tidligere år. Den digitale rapporten inneholder data for de siste 3 år (2016-2018).

1.5 Statistisk usikkerhet

Alle utvalgsundersøkelser er beheftet med usikkerhet. Dette skyldes at man kun intervjuer et utvalg av den populasjonen man er interessert i å studere. Resultatene er derfor beheftet med feilmarginer, som må tas med i betraktningen når resultatene tolkes.

Tabellen med feilmarginer under angir et intervall for prosentresultater som med 95 prosent sannsynlighet inneholder det sanne resultat. For eksempel vil den sanne verdien for et svar på 50 prosent med 1000 intervju med en sannsynlighet på 95 prosent ligge mellom 46,8 og 53,2 prosent. Feilmarginen er her +/- 3,2 prosentpoeng. Feilmarginene for et prosentresultat på 50 og et utvalg på 500 intervju ligger mellom 45,5 og 54,5 prosent (+/- 4,5 prosentpoeng). Matrisen viser at feilmarginene øker jo mindre utvalget er (antall intervju), og jo nærmere prosentresultatet er 50 prosent.

Tabell 1 Feilmarginer

Antall intervju	Prosentresultat				
	50 %	25/75 %	10/90 %	5/95 %	
350	5,2 %	4,5 %	3,1 %	2,3 %	Politidistrikt
1400	2,7 %	2,3 %	1,6 %	1,2 %	Oslo politidistrikt
5000	1,4 %	1,2 %	0,8 %	0,6 %	Nasjonale tall

For denne undersøkelsen er det tre sett med feilmarginer som er mest relevante. For politidistriktene med drøye 350 intervjuer (alle unntatt Oslo politidistrikt) ligger feilmarginene mellom +/- 5,2 og +/- 2,3 prosentpoeng. For Oslo politidistrikt er feilmarginene mellom +/- 2,7 og +/-1,2 prosentpoeng, mens de for totalutvalget nasjonalt ligger mellom +/- 1,4 og +/-0,6 prosentpoeng.

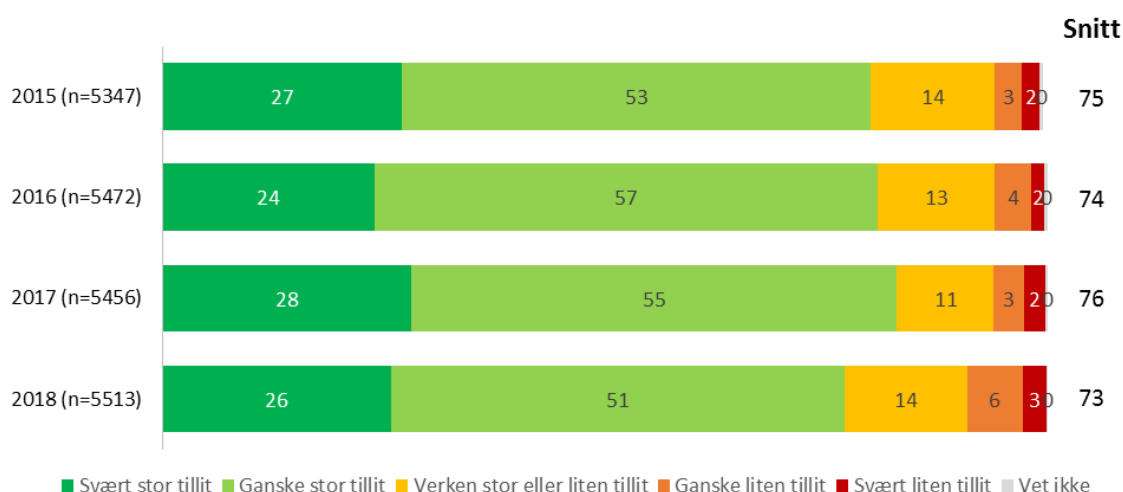
Statistisk usikkerhet for snittskår er i tillegg til utvalgs- og populasjonsstørrelse avhengig av standardavviket. Der hvor snitt presenteres varierer standardavviket mellom 17 og 35, og er i de fleste tilfeller rundt 25. Med 25 i standardavvik vil feilmarginene på snittskåren variere med +/- 0,7 på nasjonalt nivå, +/- 1,3 for Oslo politidistrikt og +/- 2,5 for øvrige politidistrikt.

2 Tillit til og inntrykk av politiet

2.1 Tillit til politiet

Sammenlignet med perioden 2015-2017, ser vi en nedgang i tillit til politiet i 2018 (se figur 1). Mens 77 prosent sier de har ganske- eller svært stor tillit til politiet i 2018, var det 83 prosent som svarte det samme i 2017. Med andre ord er det 6 prosentpoeng færre som oppgir å ha svært eller ganske stor tillit til politiet i 2018, sammenliknet med 2017. Det er også noen flere (3 prosentpoeng) som oppgir å ha ganske eller svært liten tillit til politiet i år, sammenliknet med i 2017 (6 prosent²).

Figur 1 Tillit til politiet, 2015 - 2018

Spørsmålstekst: «Alt i alt, hvor stor tillit har du til politiet?». Snittskår er beregnet på følgende måte: «Svært stor tillit»=100, «Ganske stor tillit»=75, «Verken stor eller liten tillit»=50, «Ganske liten tillit»=25, «Svært liten tillit»=0. «Vet ikke» er holdt utenfor.

Innbyggere med høy utdanning, kvinner, de som har ikke har vært utsatt for kriminelle hendelser og innbyggere som oppfatter at politiet regelmessig er synlig og i kontakt med innbyggere i lokalområdet, har høyest tillit til politiet. Det samme gjelder innbyggere som oppfatter at politiet kommer raskt til stedet ved akutt behov for hjelp.

Blant de som har blitt utsatt for kriminalitet, har de som har opplevd utpressing, mobbing eller trakassering på internett, biltyveri, hatkriminalitet eller ran særlig lav tillit til politiet. Tilliten til politiet er også lavere blant innbyggere som har opplevd annen kriminalitet, sammenliknet med dem som ikke har blitt utsatt for kriminalitet, men her er forskjellene mindre.

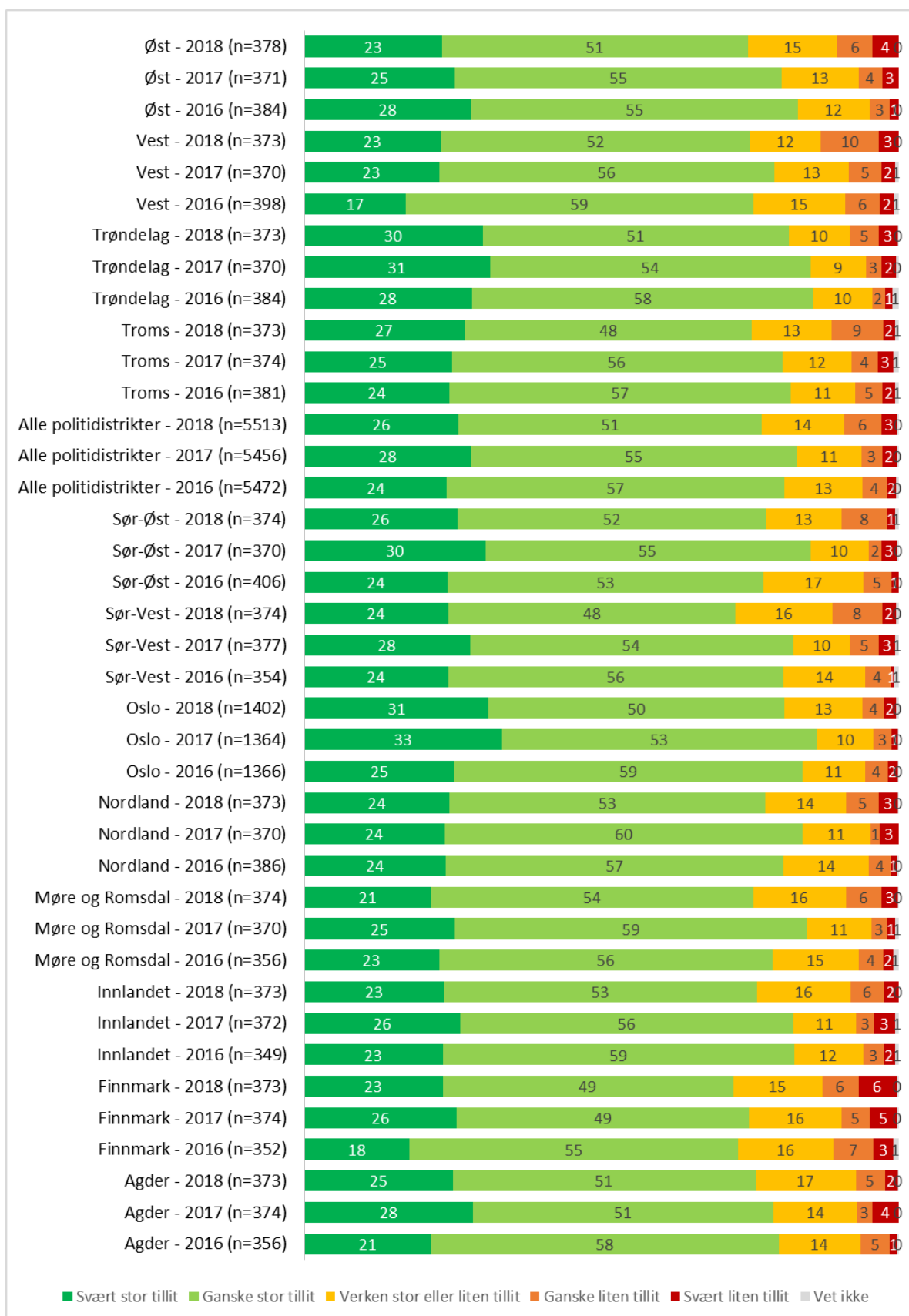
Vi ser også forskjeller mellom innbyggernes tillit til politiet i de ulike politidistriktene (figur 2). Mens politidistriktene Oslo og Trøndelag har høyest andel innbyggere med ganske eller svært høy tillit til politiet (81 prosent), har distriktene Finnmark, Sør-Vest, Vest, Sør-Vest og Øst politidistrikt lavest andel innbyggere med høy tillit til politiet (72 – 75 prosent). Sammenliknet med 2017 ser vi

² I 2017 svarte 3,4 prosent ganske liten tillit og 2,48 prosent svært liten tillit. Avrundet blir dette henholdsvis 3 og 2 prosent, slik det vises i figur 1. Samlet er det likevel 5,85 prosent (avrundet til 6 prosent) som har svart at de har ganske- eller svært liten tillit til politiet i 2017.

indikasjoner på nedgang i tillit til politiet blant publikum i alle politidistrikt, selv om nedgangen varierer (med 3 – 10 prosentpoeng)³. Tilliten er spesielt svekket i Sør-Vest og Møre og Romsdal politidistrikt. Henholdsvis 10 og 9 prosentpoeng færre innbyggere i disse politidistriktene har stor tillit til politiet i 2018, sammenliknet med 2017.

³ Ikke alle nedgangene er signifikante. Det er primært de politidistriktene som har nedgang på over 5 prosentpoeng i andelen som har ganske eller svært stor tillit til politiet fra 2017 til 2018, som har signifikante nedganger.

Figur 2 Tillit til politiet, politidistrikter

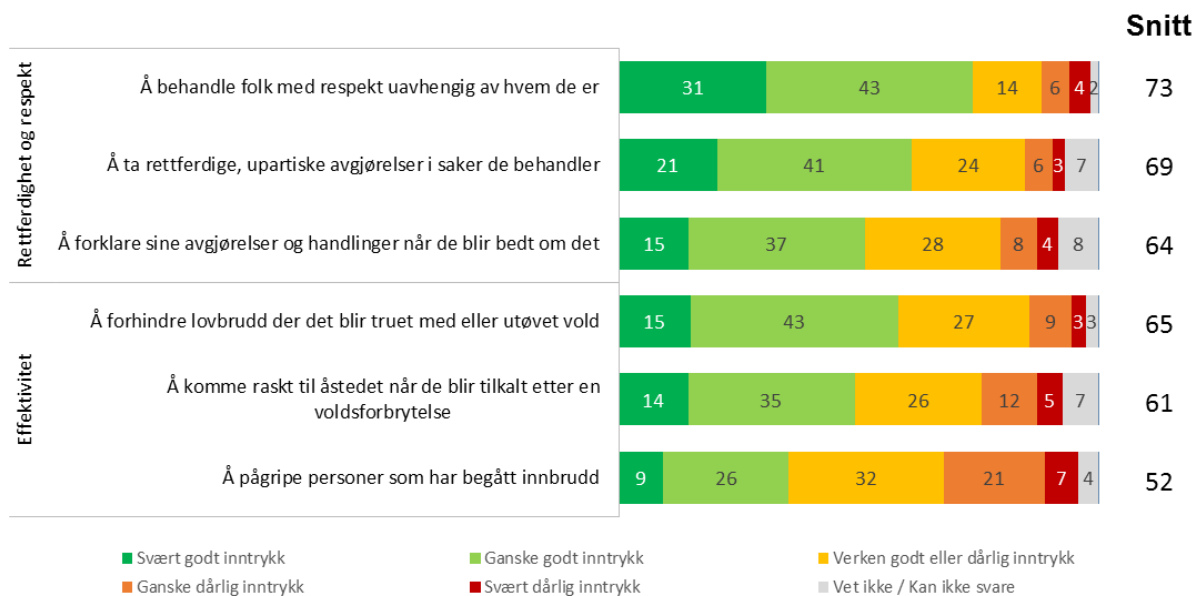

Spørsmålstekst: «Alt i alt, hvor stor tillit har du til politiet?».

2.2 Inntrykk av politiet på ulike områder

Undersøkelsen kartlegger også befolkningens inntrykk av politiet på ulike områder. Dette vises i figur 3.

Figur 3 Inntrykk av politiet på ulike områder

Spørsmålstekst: «Hvor godt eller dårlig inntrykk har du av politiet når det gjelder...?». Snittskår er beregnet på følgende måte: «Svært godt inntrykk»=100, «Ganske godt inntrykk»=75, «Verken godt eller dårlig inntrykk»=50, «Ganske dårlig inntrykk»=25, «Svært dårlig inntrykk»=0. «Vet ikke/Kan ikke svare» er holdt utenfor.

Som tidligere år vurderes politiet best med hensyn til å behandle folk med respekt, uavhengig av hvem de er (i overkant av 7 av 10 har godt inntrykk, 1 av 10 har dårlig inntrykk).

6 av 10 mener (har et godt inntrykk av) at politiet tar rettferdige og upartiske avgjørelser i saker de behandler. Halvparten av innbyggerne har godt inntrykk av politiet med hensyn til å forklare sine avgjørelser og handlinger når de blir bedt om det. Det er relativt få, om lag 1 av 10, som har dårlig inntrykk av politiet på disse områdene, mens 24-28 prosent har verken et godt eller dårlig inntrykk av politiet på disse områdene.

Videre ser vi at om lag 6 av 10 har et godt inntrykk av politiet med hensyn til å forhindre lovbrudd der det blir truet med eller utøvet vold. 1 av 10 har dårlig inntrykk, mens nær 3 av 10 har verken godt eller dårlig inntrykk.

Halvparten av innbyggerne har et godt inntrykk av politiet med hensyn til å komme raskt til åstedet når de blir tilkalt etter en voldsforbrytelse. I underkant av 2 av 10 har et dårlig inntrykk av politiet på dette området.

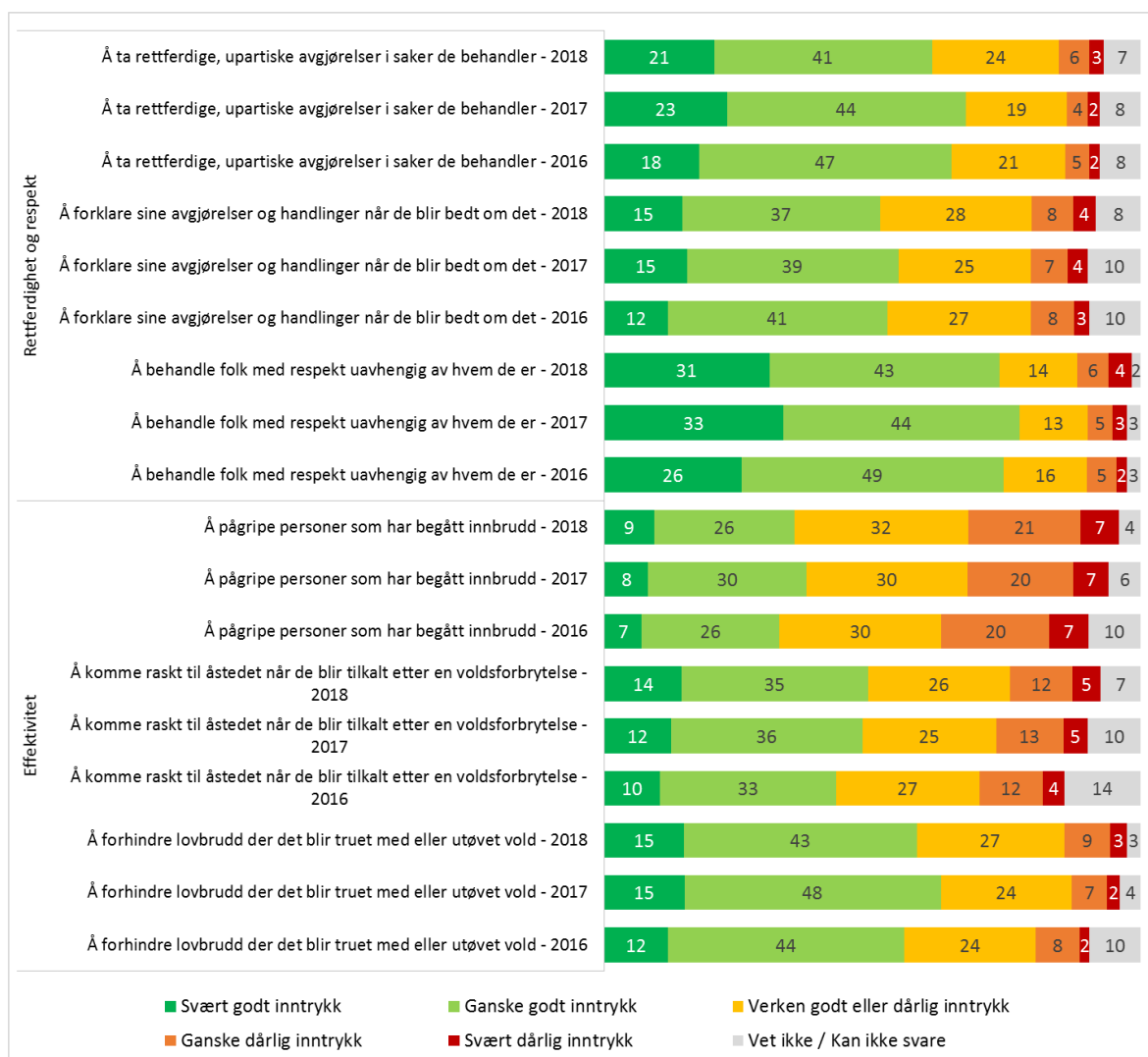
Av de kartlagte områdene, vurderes politiet svakest med hensyn til å pågripe personer som har begått innbrudd. I underkant av 4 av 10 (35 prosent) av innbyggerne har godt inntrykk av politiet på dette området, mens om lag 3 av 10 har et dårlig inntrykk. Det er samtidig færre innbyggere som har «sterke meninger» (svært godt inntrykk/svært dårlig inntrykk) om politiet med hensyn til å pågripe

personer som har begått innbrudd, og relativt mange (i overkant av 3 av 10) som sier at de verken har godt eller dårlig inntrykk.

På tvers av områdene som er målt har en større andel av de yngste innbyggerne (under 25 år) et svært godt inntrykk av politiet, sammenliknet med eldre innbyggere. Eksempelvis har i underkant av 3 av 10 av de yngste innbyggere svært godt inntrykk av politiet med hensyn til å forhindre lovbrudd der det blir truet med eller utøvet vold, og å komme raskt til åstedet når de blir tilkalt etter en voldsforbrytelse. Til sammenlikning har i overkant av 1 av 10 innbyggere over 25 år et svært godt inntrykk. I overkant av 2 av 10 av innbyggere under 25 år har et svært godt inntrykk av politiet med hensyn til å pågripe personer som har begått innbrudd. I underkant av 1 av 10 innbyggere over 25 år har et svært godt inntrykk. Når det gjelder inntrykket av politiet med hensyn til det som samlet beskrives som «rettferdighet og respekt» i figur 3, finner vi samme trend. Samtidig er forskjellen størst hvis vi sammenlikner de yngste (under 25 år) og eldste (60 år +) innbyggerne. Om lag 10 prosent flere av de yngste har et svært godt inntrykk av politiet på disse områdene, sammenliknet med de eldste.

Sammenliknet med 2017, har innbyggerne noe mindre godt inntrykk av politiet på alle disse områdene, med unntak av å komme raskt til åstedet når de blir tilkalt etter en voldsforbrytelse som vurderes likt som i 2017. På de andre områdene har mellom 2 og 6 prosentpoeng færre ganske eller svært godt inntrykk av politiet. Dette vises i figur 4.

Figur 4 Inntrykk av politiet på ulike områder, 2016 - 2018

Spørsmålstekst: «Hvor godt eller dårlig inntrykk har du av politiet når det gjelder...?».

Vi ser også noen forskjeller mellom politidistriktene, vist i tabell 2. På tvers av områdene vurderes politiet best av innbyggerne i Trøndelag, og svakest av innbyggerne i Finnmark.

Innbyggere i Oslo og Trøndelag politidistrikt har i snitt best inntrykk av politiet når det gjelder å forhindre lovbrudd der det blir truet med eller utøvet vold. Innbyggere i Finnmark politidistrikt har dårligst inntrykk.

Innbyggere i Trøndelag og Nordland politidistrikt har i snitt best inntrykk av politiet når det kommer til å pågripe personer som har begått innbrudd. Innbyggere i Sør-Øst og Finnmark politidistrikt har dårligst inntrykk. Samtidig har de ikke signifikant dårligere inntrykk av politiet sammenliknet med hele befolkningen, kun i sammenlikningen med innbyggere i Trøndelag og Nordland politidistrikt. Det er kun innbyggere i Oslo som har signifikant dårligere inntrykk av politiet sammenliknet med hele befolkningen (selv om forskjellen er marginal).

Vi finner også relativt store forskjeller mellom innbyggernes oppfatninger av om politiet kommer raskt til åstedet når de blir tilkalt etter en voldsforbrytelse. Innbyggerne i Oslo og Sør-Vest

politidistrikt har best inntrykk av politiet på dette området, og innbyggere i Finnmark, etterfulgt av Innlandet, Nordland, Troms, Vest og Møre og Romsdal politidistrikt har dårligst inntrykk.

Det er mindre forskjeller mellom politidistriktene i vurderingen av om politiet behandler folk med respekt uavhengig av hvem de er. Ingen av politidistriktene har innbyggere som i snitt vurderer politiet bedre eller dårligere enn gjennomsnittet i befolkningen. Samtidig er det signifikante forskjeller mellom politidistriktene hvor innbyggerne vurderer politiet best (Sør-Øst og Møre og Romsdal) og dårligst (Sør-Vest).

Innbyggerne i Trøndelag og Troms politidistrikt vurderer i snitt politiet best på området å ta rettfærdige og upartiske avgjørelser i saker de behandler. Innbyggere i Finnmark politidistrikt vurderer politiet dårligst.

Til slutt ser vi også at innbyggere i Agder politidistrikt i snitt vurderer politiet best med tanke på å forklare sine avgjørelser og handlinger når de blir bedt om det, mens innbyggere i Vest, Finnmark og Nordland politidistrikt vurderer politiet svakest.

Tabell 2 Inntrykk av politiet på ulike områder, politidistrikter (Snittskår)

	Effektivitet			Rettfærdighet og respekt			Snitt
	Å forhindre lovbrudd der det blir truet med eller utøvet vold	Å pågripe personer som har begått innbrudd	Å komme raskt til åstedet når de blir tilkalt etter en voldsforbrytelse	Å behandle folk med respekt uavhengig av hvem de er	Å ta rettfærdige, upartiske avgjørelser i saker de behandler	Å forklare sine avgjørelser og handlinger når de blir bedt om det	
Alle politidistrikter (n=5513)	65	52	61	73	69	64	64
Oslo (n=1402)	67	51	68	73	69	64	65
Øst (n=378)	63	51	61	73	68	63	63
Innlandet (n=373)	64	53	55	72	68	62	62
Sør-Øst (n=374)	66	50	60	75	70	65	64
Agder (n=373)	66	52	62	71	67	67	64
Sør-Vest (n=374)	62	53	64	70	68	64	64
Vest (n=373)	63	51	58	73	67	59	62
Møre og Romsdal (n=374)	64	53	58	75	70	65	64
Trøndelag (n=373)	69	59	63	74	72	65	67
Nordland (n=373)	64	57	56	71	68	61	63
Troms (n=373)	66	55	57	73	73	66	65
Finnmark (n=373)	61	50	49	72	66	61	60

Rødfargede celler indikerer signifikant lavere verdier, sammenliknet med resultater for alle politidistrikter samlet. Grønnfargede celler indikerer signifikant høyere verdier.

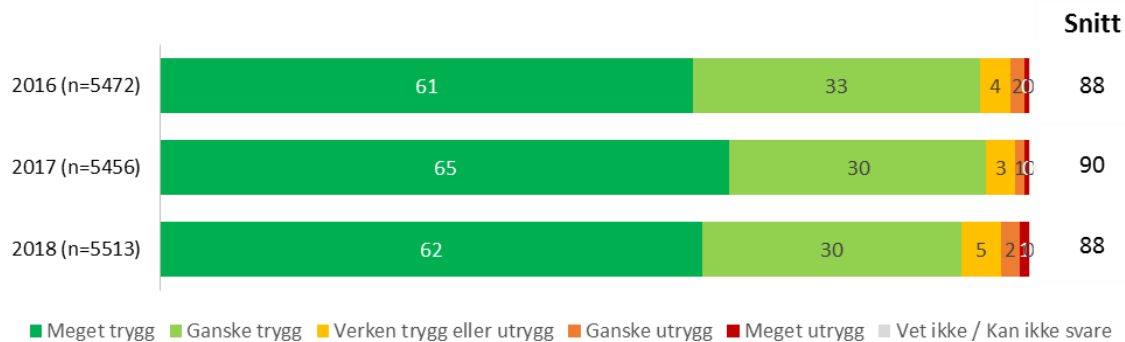
3 Trygghet

3.1 Opplevd trygghet i nærområdet

At befolkningen føler seg trygge er et viktig styringsmål for politiet. Dette er blant annet et av styringsparameterne i tildelingsbrevet fra Justis- og beredskapsdepartementet 2018. I tildelingsbrevet fremgår det at målet er å ha positiv utvikling i innbyggernes trygghetsfølelse⁴. Økt trygghetsfølelse er også et mål i politiets virksomhetsstrategi⁵.

Innbyggerne føler seg generelt sett trygge der de bor og ferdes. Hele 92 prosent av Norges befolkning svarte i 2018 at de føler seg trygge. 62 prosent svarer at de føler seg meget trygge og 30 prosent ganske trygge. Sammenlignet med 2016 og 2017 ser vi en liten nedgang, der hhv. 94 og 95 prosent av befolkningen svarte at de følte seg trygge, men forskjellen er liten.

Figur 5 Trygghetsfølelse 2016-2018

Spørsmålstekst: «Hvor trygg eller utrygg føler du deg der du bor og ferdes?». Snittskår er beregnet på følgende måte: «Meget trygg»=100, «Ganske trygg»=75, «Verken trygg eller utrygg»=50, «Ganske utrygg»=25, «Svært utrygg»=0. «Vet ikke/Kan ikke svare» er holdt utenfor.

Selv om befolkningen stort sett føler seg trygge, varierer opplevelsen av trygghet mellom ulike deler av befolkningen. Selv om det er forskjeller mellom undergrupper i befolkningen (demografiske undergrupper, politidistrikter, de som er ganske eller helt enige - sammenliknet med ganske eller helt uenige i at politiet er regelmessig synlig i lokalområdet, regelmessig i kontakt med innbyggere i lokalområdet eller kommer raskt til stedet ved akutt behov for hjelp, de som har hatt kontakt med politiet sammenliknet med de som ikke har hatt kontakt med politiet, og de som har vært utsatt for kriminalitet, sammenliknet med de som ikke har vært utsatt for kriminalitet), er det i all hovedsak forskjeller i grad av trygghet (om de er «meget trygge», eller «ganske trygge»). Blant undergruppene av innbyggere, er det maksimalt 13 % som *ikke* oppgir at de er trygge og 5 % som oppgir at de er *utrygge*. Andelen som er «meget trygge» varierer mellom 68 og 53 %. Med dette som utgangspunkt, kan vi se nærmere på forskjellene.

⁴ Styringsparameter 2, s. 6-7:

<https://www.regjeringen.no/contentassets/80197702ddb144e8a016a040e656751f/tildelingsbrev-2018-politidirektoratet.pdf>

⁵ Målformulering av «I forkant av kriminalitet» i *Politiet mot 2025*: <https://www.politiet.no/globalassets/05-om-oss/03-strategier-og-planer/politiet-mot-2025---politiets-virksomhetsstrategi.pdf>

Innbyggere som har lav utdanning er i snitt mindre trygge enn innbyggere med høyere utdanning. Det samme gjelder innbyggere som har hatt kontakt med politiet eller vært utsatt for kriminalitet. Vi ser også at innbyggere som *ikke* oppfatter at politiet kommer raskt til stedet ved akutt behov for hjelp, også opplever vesentlig lavere trygghet. Til slutt ser vi også at kvinner er noe mindre trygge enn menn.

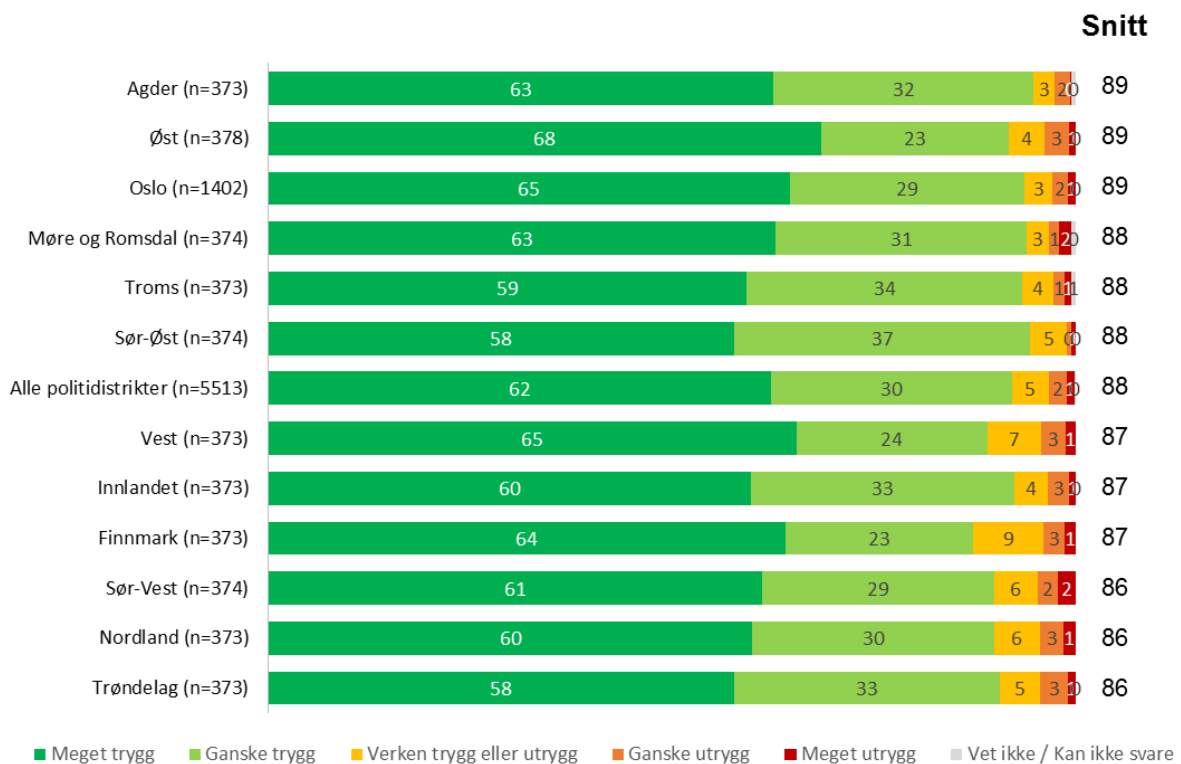
Ettersom spørsmålet kartlegger trygghet der innbyggerne *bor og ferdes* er det også interessant å sammenlikne trygghetsfølelsen med hvordan innbyggerne opplever politiets tilstedeværelse i samme område⁶. Innbyggere som ikke oppfatter at politiet er regelmessig synlig i deres lokalområde eller at politiet regelmessig er i kontakt med lokalområdet, opplever også mindre trygghet der de bor og ferdes.

Vi ser også at trygghetsfølelsen varierer noe mellom politidistriktene, og andelen som oppgir at de er trygge varierer mellom 87 og 95 prosent, se figur 6. Det er kun signifikante forskjeller mellom politidistriktene hvor innbyggerne i snitt føler seg mest trygge og i distriktene hvor innbyggerne i snitt føler seg minst trygge. I snitt føler innbyggerne seg tryggest i Agder, Øst, og Oslo politidistrikt. I snitt føler innbyggerne seg minst trygge i Sør-Vest, Nordland og Trøndelag politidistrikt.

Her ser vi også noen interessante forskjeller dersom man sammenligner snittskårene i trygghetsfølelse og svarandeler. For eksempel har Finnmark politidistrikt lavest andel som svarer at de er trygge (relativt mange svarer at de verken føler seg trygge eller utrygge). De har likevel ikke lavest snittskår. Dette er fordi Finnmark politidistrikt samtidig har en høy andel som svarer at de er *meget* trygge. Det er med andre ord noe større forskjeller i opplevelsen av trygghet blant innbyggere i Finnmark. Det motsatte gjelder Trøndelag politidistrikt. Selv om Trøndelag politidistrikt ikke har lavest andel innbyggere som sier at de er trygge (3. lavest), har Trøndelag sammen med Sør-Øst politidistrikt lavest andel som er *meget* trygge. Samlet gir dette lavest snittskår.

⁶ Oppfatninger av politiets synlighet i «lokalområdet», og oppfatninger av politiets regelmessige kontakt i «lokalområdet».

Figur 6 Trygghetsfølelse, fordeling på politidistrikter

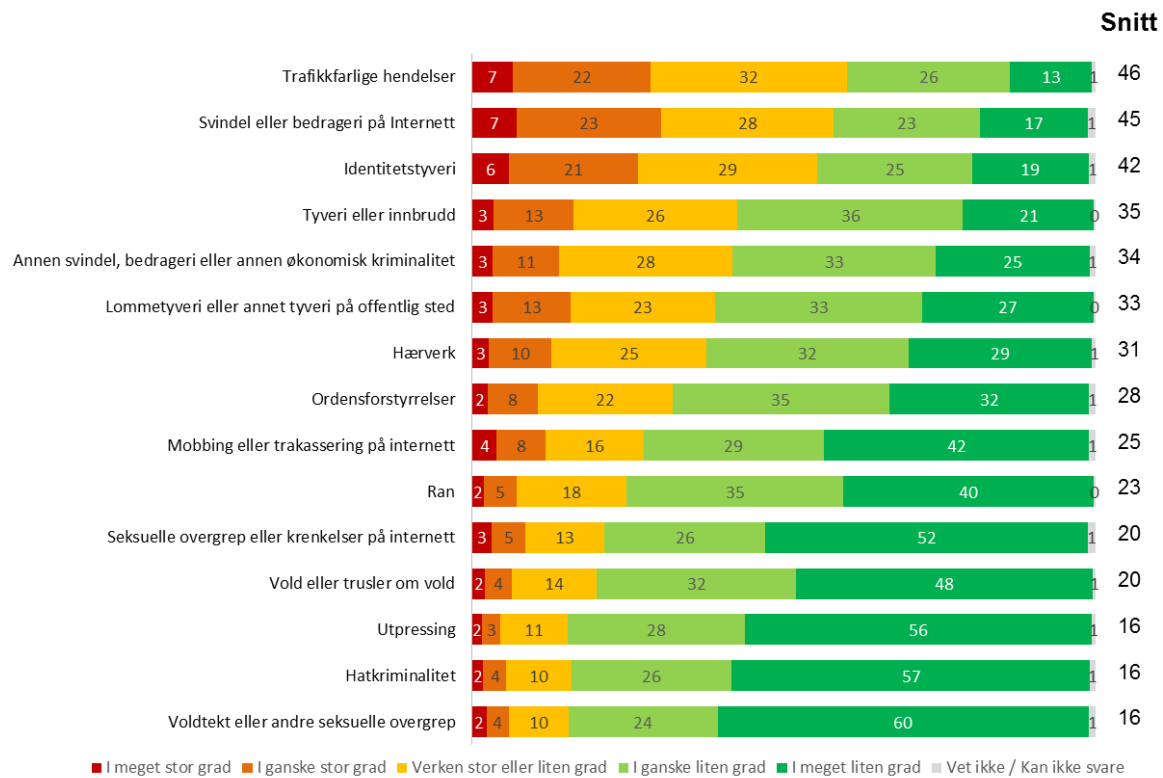
3.2 Bekymring for å bli utsatt for kriminalitet

En annen måte å belyse trygghet på, er å spørre hvor bekymret innbyggerne er for at ulike kriminelle hendelser kan ramme dem (se figur 7).

Befolkningen er gjennomsnittlig mest bekymret for (1) trafikkfarlige hendelser, (2) svindel eller bedrageri på internett og (3) identitetstyveri. Rundt 3 av 10 er bekymret for disse hendelsene (i ganske eller meget stor grad). Samtidig er om lag like mange verken i stor eller liten grad bekymret for dette, og 4 av 10 lite bekymret (i ganske eller meget liten grad). Innbyggerne har med andre ord ulik grad av bekymring for at trafikkfarlige hendelser, svindel eller bedrageri på internett og identitetstyveri skal skje dem.

Færre, i overkant av 1 av 10, er bekymret for (4) tyveri eller innbrudd, (5) annen svindel, bedrageri eller annen økonomisk kriminalitet, (6) lommetyveri eller annet tyveri på offentlig sted, (7) hærverk eller (8) mobbing eller trakassering på internett. 1 av 10 eller færre er bekymret for (9) ordensforstyrrelser, (10) ran, (11) vold eller trusler om vold, (12) seksuelle overgrep eller krenkelser på internett, (13) hatkriminalitet, (14) utpressing eller (15) voldtekt eller andre seksuelle overgrep.

Figur 7 Bekymring for ulike hendelser.

Spørsmålstekst: «I hvilken grad er du bekymret for at følgende hendelser skal skje deg ...». Eksemplifisering ble gitt der hvor respondentene ønsket utdypning. Hatkriminalitet: vold, trusler eller annen kriminalitet på grunn av din tro, hudfarge, etniske opprinnelse, nasjonalitet eller seksuell legning. Tyveri eller innbrudd: bolig, bil osv. Hærverk: skade på eiendom eller eiendeler. Spørsmålstekst: «I hvilken grad er du bekymret for at følgende hendelser skal skje deg ...». Snittskår er beregnet på følgende måte: «I meget stor grad»=100, «I ganske stor grad»=75, «I verken stor eller liten grad»=50, «I ganske liten grad»=25, «I meget liten grad»=0. «Vet ikke/Kan ikke svare» er holdt utenfor.

Blant de ulike hendelsene ser vi størst endring fra 2017 til 2018 i bekymringen for ordensforstyrrelser, hærverk og annen svindel, bedrageri eller annen økonomisk kriminalitet⁷. Befolkningen har blitt noe mer bekymret for disse hendelsene det siste året, samtidig som få innbyggere i utgangspunktet uttrykker en bekymring. Endringen er primært at færre sier at de i ganske eller meget liten grad er bekymret for hendelsene (5 prosentpoeng færre for ordensforstyrrelser og hærverk, og 7 prosentpoeng færre for annen svindel, bedrageri eller annen økonomisk kriminalitet).

Noen er mer bekymret enn andre. Jevnt over finner vi mange av de samme forskjellene som i variasjoner i trykghetsfølelsen for innbyggerne der de bor og ferdes. Innbyggere med lav utdanning, de som har vært i kontakt med politiet eller vært utsatt for kriminelle hendelser er gjennomsnittlig mest bekymret. Det samme gjelder innbyggere som ikke oppfatter at politiet kommer raskt til stedet ved akutt behov for hjelp, ikke oppfatter at politiet er regelmessig synlig i sitt lokalområde eller som ikke oppfatter at politiet er i regelmessig kontakt med innbyggerne i sitt lokalområde. Utover dette, er det noen nevneverdige forskjeller for de spesifikke hendelsene som kartlegges. De yngste (under

⁷ Vi ser også at noen færre (6 prosentpoeng) er i ganske- eller meget liten grad bekymret for «seksuelle overgrep eller krenkelser på nett» i 2018 sammenliknet med 2017. Samtidig var formuleringen i 2017 noe annerledes («Nettovergrep, altså seksuelle overgrep på nettet»).

25 år) er betydelig *mindre* bekymret for svindel og bedrageri på internett, identitetstyveri, tyveri eller innbrudd, annen svindel, bedrageri eller økonomisk kriminalitet og hærværk. I alle disse tilfellene er bekymringen stigende med alder, selv om de eldste (de som er 60 år eller eldre) som regel opplever samme eller noe mindre bekymring enn innbyggere i alderen 40 – 59 år.

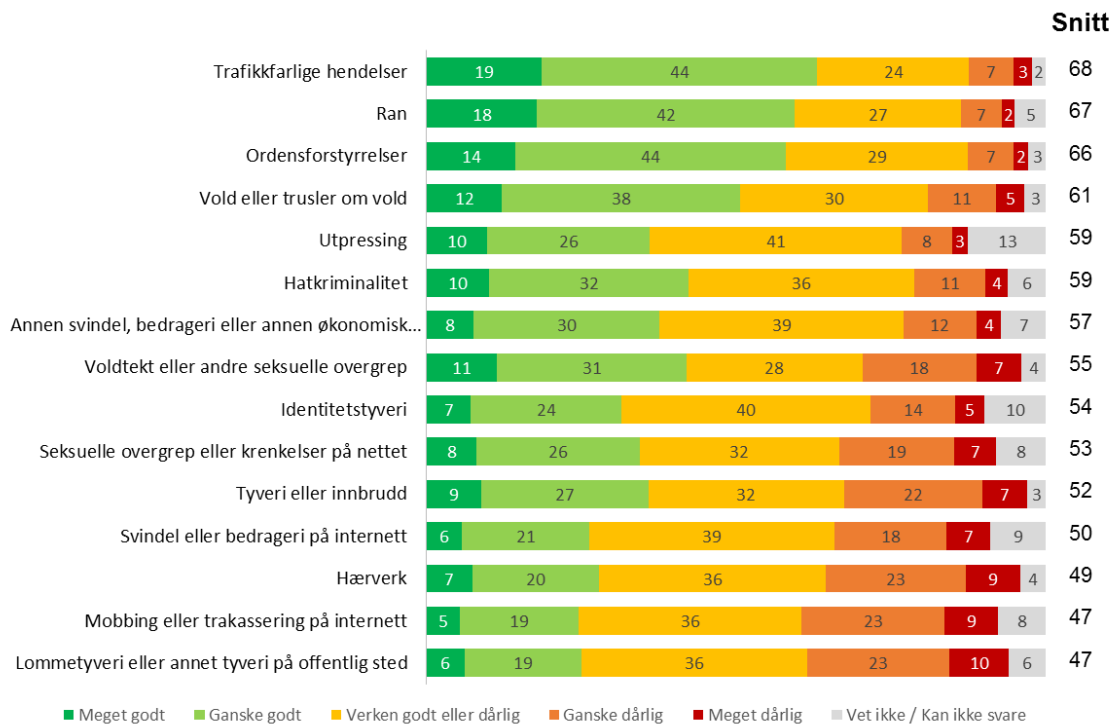
På den annen side er de yngste noe *mer* bekymret for mobbing eller trakassering på internett, seksuelle overgrep eller krenkelser på internett, utpressing eller voldtekt eller andre seksuelle overgrep.

Kvinner er også *mer* bekymret, generelt sett. De er vesentlig mer bekymret for voldtekt eller andre seksuelle overgrep. Samtidig er ikke bekymringen spesielt stor isolert sett, 9 prosent av kvinner er bekymret (i ganske eller meget stor grad), sammenliknet med 3 prosent av menn. Forskjellen finnes primært i andelen som «i meget liten grad» er bekymret for voldtekt eller andre seksuelle overgrep (44 prosent av kvinner mot 74 prosent av menn oppgir dette). Kvinner er også mer bekymret for at de kan bli utsatt for svindel eller bedrageri, identitetstyveri, lommetyveri eller annet tyveri på offentlig sted.

3.3 Inntrykk av politiets håndtering av ulike hendelser

Respondentene ble også spurt om hvor godt eller dårlig de mener politiet håndterer de samme hendelsene som ble gjennomgått i forrige avsnitt. De hendelsene flest innbyggere mener politiet håndterer ganske eller meget godt er trafikkfarlige hendelser, ran og ordensforstyrrelser. Innbyggerne er relativt delte i synet på hvor godt eller dårlig politiet håndterer tyveri og innbrudd, svindel og bedrageri på internett, hærværk, lommetyveri eller annet tyveri på offentlig sted, samt mobbing eller trakassering på internett. Dette vises i figur 8.

Figur 8 Politiets håndtering av ulike oppgaver

Spørsmålstekst: «Hvor godt eller dårlig mener du politiet håndterer følgende trusler/problemer/utfordringer/oppgaver?». Snittskår er beregnet på følgende måte: «Meget godt»=100, «Ganske godt»=75, «Verken godt eller dårlig»=50, «Ganske dårlig»=25, «Meget dårlig»=0. «Vet ikke/Kan ikke svare» er holdt utenfor.

Om lag 6 av 10 innbyggere mener politiet håndterer trafikkfarlige hendelser, ran og ordensforstyrrelser på en god måte. Kun 1 av 10 mener politiet håndterer dette dårlig.

Halvparten mener politiet håndterer vold eller trusler om vold på en god måte, og i underkant 2 av 10 mener politiet håndterer dette dårlig.

En større andel av innbyggerne er usikre når det gjelder politiets håndtering av utpressing (i overkant av 1 av 10 svarer at de ikke vet eller kan svare). 4 av 10 mener politiet håndterer utpressing verken godt eller dårlig, mens noen færre (i underkant av 4 av 10) mener politiet håndterer det godt. 1 av 10 mener politiet håndterer dette dårlig.

Rundt 4 av 10 mener politiet håndterer hatkriminalitet, annen svindel, bedrageri eller annen økonomisk kriminalitet og voldtekt og seksuelle overgrep på en god måte. Det er samtidig en del som mener politiet håndterer de samme oppgavene dårlig. I underkant av 2 av 10 mener politiet håndterer hatkriminalitet og annen svindel, bedrageri eller annen økonomisk kriminalitet dårlig, og underkant av 3 av 10 mener politiet håndterer voldtekt og seksuelle overgrep dårlig.

I overkant av 3 av 10 mener politiet håndterer identitetstyveri, seksuelle overgrep eller krenkelser på nettet, tyveri eller innbrudd godt. Samtidig mener 2 av 10 at politiet håndterer identitetstyveri dårlig, og i underkant av 3 av 10 mener politiet håndterer seksuelle overgrep eller krenkelser på nettet, og tyveri eller innbrudd dårlig.

Om lag 3 av 10 mener at politiet håndterer svindel og bedrageri på internett, samt hærverk på en god måte. Omtrent like mange mener at politiet håndterer det på en dårlig måte. I overkant av 3 av

10 mener politiet håndterer lommetyveri eller annet tyveri på offentlig sted, mobbing eller trakassering på internett dårlig, mens i overkant av 2 av 10 mener det håndteres godt.

Innbyggernes tilbakemeldinger på politiets arbeid vedrørende disse oppgavene er i 2018 svakere enn i 2017, se figur 9.

Figur 9 Politiets håndtering av ulike oppgaver. Snittskår 2017-2018.

Spørsmålstekst: «Hvor godt eller dårlig mener du politiet håndterer følgende trusler/problemer/utfordringer/oppgaver?». Snittskår er beregnet på følgende måte: «Meget godt»=100, «Ganske godt»=75, «Verken godt eller dårlig»=50, «Ganske dårlig»=25, «Meget dårlig»=0. «Vet ikke/Kan ikke svare» er holdt utenfor. «Endring siste år» viser endring i snittskår (2017-2018). Mens formuleringen i 2018 var «mobbing eller trakassering på internett» var den «trakassering på nettet/FB/Messenger/SMS osv.» i 2017. I tillegg var formuleringen «seksuelle overgrep eller krenkelser på internett» i 2018, mens den var «nettovergrep, altså seksuelle overgrep på nettet» i 2017. Sistnevnte endring gjør at formuleringen ikke sammenliknes mellom 2018 og 2017 i figuren.

Politiets vurderes svakere på alle oppgaver, selv om nedgangens størrelse varierer. Politiet vurderes i snitt spesielt mye svakere på håndtering av vold eller trusler om vold, voldtekt eller andre seksuelle overgrep, mobbing eller trakassering på internett, hatkriminalitet, annen svindel, bedrageri eller annen økonomisk kriminalitet, identitetstyveri samt svindel eller bedrageri på internett (snittskår ned mellom 4 og 5 poeng). Mellom 7 og 9 prosentpoeng færre oppfatter at politiet håndterer disse

oppgavene på en god måte i 2018, med unntak av svindel eller bedrageri på internett (5 prosentpoeng nedgang).

De yngste (under 25 år) vurderer politiets håndtering av disse oppgavene vesentlig bedre enn eldre innbyggere.

Vi finner også noen forskjeller blant innbyggere fordelt på politidistriktene, vist i figur 10. Jevnt over vurderes politiet best av innbyggere tilhørende Trøndelag politidistrikt, men det finnes også noen forskjeller i vurderingen av de ulike hendelsene.

Innbyggere i Trøndelag politidistrikt vurderer politiets håndtering av trafikkfarlige hendelser bedre enn snittet i befolkningen. Det motsatte er tilfellet for innbyggere tilhørende Innlandet politidistrikt.

Innbyggere i Øst politidistrikt vurderer politiet noe svakere med hensyn til håndtering av ran og vold eller trusler om vold. Innbyggere i Vest politidistrikt vurderer politiet noe svakere når det gjelder håndtering av ordensforstyrrelser. Det motsatte er tilfellet for innbyggere tilhørende Møre og Romsdal og Trøndelag politidistrikt.

Videre ser vi at innbyggere tilhørende Trøndelag politidistrikt vurderer politiet bedre med hensyn til håndtering av hatkriminalitet, annen svindel, bedrageri eller annen økonomisk kriminalitet og identitetstyveri.

Innbyggere i Øst politidistrikt vurderer politiet best med tanke på håndtering av seksuelle overgrep eller krenkelser på nett, men svakest med tanke på håndtering av tyveri eller innbrudd. Innbyggere i Møre og Romsdal, Trøndelag og Nordland politidistrikt vurderer politiet best med tanke på tyveri eller innbrudd.

Videre ser vi at innbyggere i Sør-Vest politidistrikt vurderer politiet noe svakere ved håndtering av svindel eller bedrageri på internett, mens det motsatte gjelder innbyggere i Trøndelag og Nordland politidistrikt. Innbyggere i Trøndelag og Nordland politidistrikt vurderer politiet best med tanke på hæververk. De samme vurderer også politiet best med tanke på håndtering av lommetyveri eller annet tyveri på offentlig sted, sammen med innbyggere fra Finnmark og Møre og Romsdal politidistrikt.

Figur 10 Inntrykk av politiets håndtering av ulike hendelser. Snittskår fordelt på politidistrikter

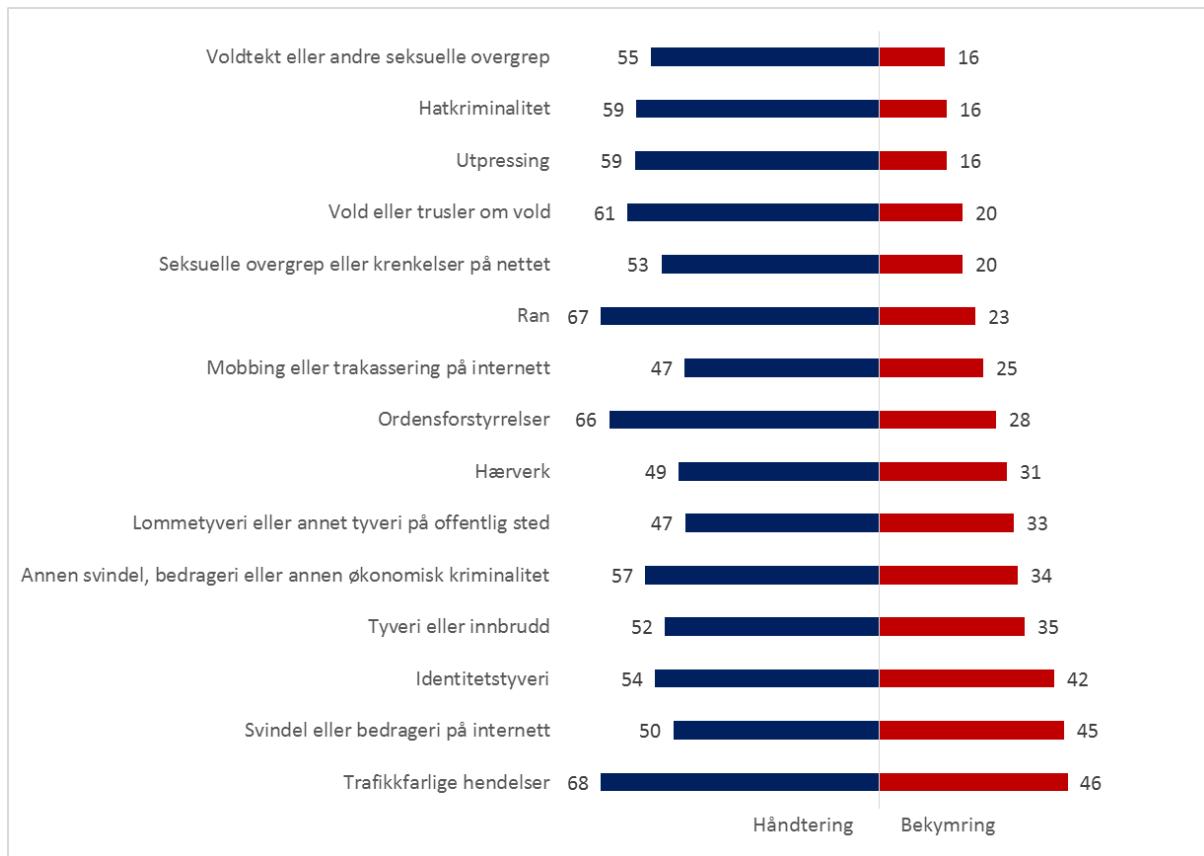
	Alle politidistrikter (n=5513)	Oslo (n=1402)	Øst (n=378)	Innlandet (n=373)	Sør-Øst (n=374)	Agder (n=373)	Sør-Vest (n=374)	Vest (n=373)	Møre og Romsdal (n=374)	Trøndelag (n=373)	Nordland (n=373)	Troms (n=373)	Finmark (n=373)
Trafikksfarlige hendelser	68	68	67	64	67	69	67	66	69	71	70	68	65
Ran	67	68	64	66	66	70	68	68	69	70	69	66	66
Ordensforstyrrelser	66	64	64	66	66	66	66	63	70	70	66	66	67
Vold eller trusler om vold	61	61	57	60	62	61	63	60	63	64	62	61	59
Utpressing	59	60	59	59	59	60	57	57	61	62	61	58	59
Hatkriminalitet	59	58	58	59	58	60	58	57	61	64	61	60	58
Annen svindel, bedrageri eller annen økonomisk kriminalitet	57	57	55	58	55	58	55	57	58	60	60	58	58
Voldtekt eller andre seksuelle overgrep	55	55	58	56	55	56	55	53	58	54	54	57	55
Identitetstyveri	54	54	55	56	53	57	52	52	56	58	56	54	56
Seksuelle overgrep eller krenkelser på nettet	53	51	56	55	51	52	53	51	55	55	55	55	53
Tyveri eller innbrudd	52	51	48	51	50	52	54	51	56	56	57	53	53
Svindel eller bedrageri på internett	50	49	49	52	48	49	46	48	52	55	54	50	51
Hærverk	49	48	46	49	48	50	48	47	51	53	52	51	49
Mobbing eller trakassering på internett	47	46	48	49	47	45	48	45	47	50	50	49	45
Lommetyveri eller annet tyveri på offentlig sted	47	47	46	45	46	48	46	45	50	51	52	49	53
Snitt	56	56	55	56	55	57	56	55	58	60	59	57	56

Rødfargede celler indikerer signifikant lavere verdier, sammenliknet med resultater for alle distrikter samlet. Grønnfargede celler indikerer signifikant høyere verdier.

En interessant sammenlikning, er bekymringen for og vurdering av politiets håndtering av ulike hendelser. Dette vises i figur 11.

På bakgrunn av dette, ser vi at svindel og bedrageri på internett peker seg negativt ut. Dette er en av hendelsene befolkningen er mest bekymret å bli utsatt for, samtidig som politiets evne til å håndtere svindel og bedrageri på internett vurderes svakere enn håndtering av mange andre hendelser. Det samme gjelder til en viss grad også identitetstyveri, lommetyveri eller annet tyveri på offentlig sted, tyveri eller innbrudd og hærverk.

Figur 11 Sammenlikning mellom bekymring for og håndtering av ulike hendelser. Snittskår

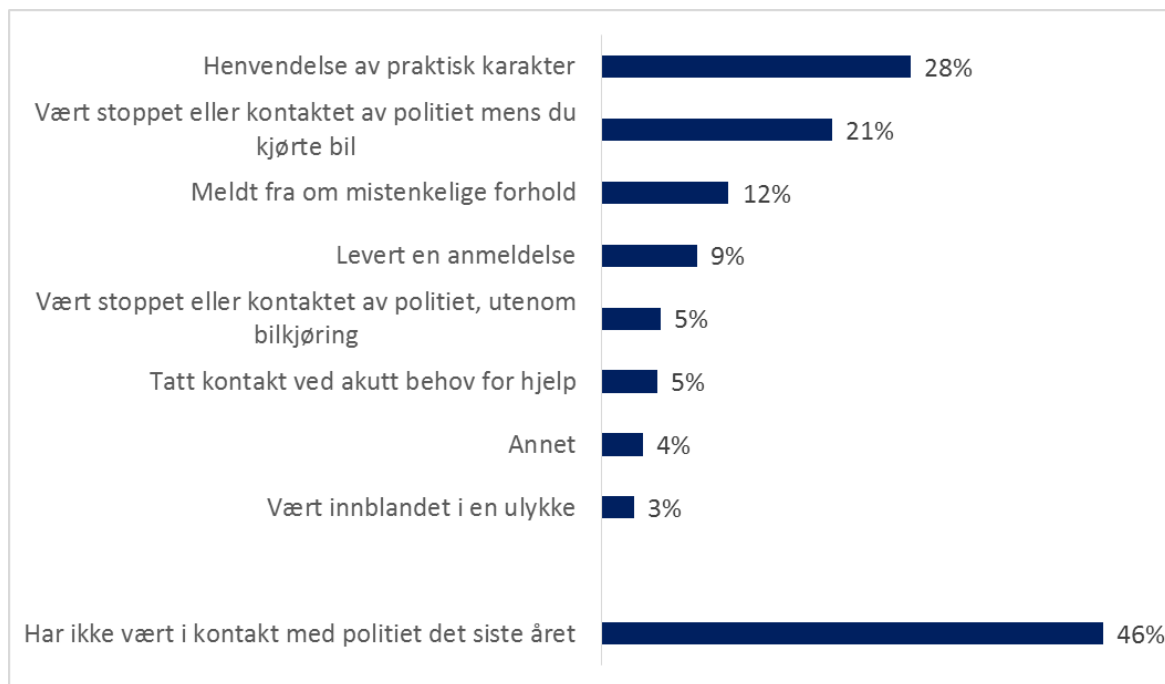
4 Kontakt med politiet

I dette kapittelet ser vi nærmere på befolkningens kontakt med politiet, og hvordan de opplevde kontakten.

4.1 Typer kontakt med politiet

I figur 12 ser vi hvor mange i befolkningen som har hatt kontakt med politiet i løpet av det siste året, og i hvilke tilfeller de eventuelt har vært i kontakt med politiet.

Figur 12 Kontakt med politiet det siste året

Spørsmålstekst: «Har du i løpet av siste året hatt kontakt med politiet på noen av følgende måter?».

Rundt halvparten av befolkningen (54 prosent) har vært i kontakt med politiet i løpet av det siste året. Dette er om lag det samme som i 2017.

Av de som har vært i kontakt med politiet er dette først og fremst i forbindelse med henvendelser av praktisk karakter, f.eks. pass, lisens, våpentillatelse og attester (3 av 10). Noen færre, 2 av 10, har blitt stoppet eller kontaktet av politiet mens de kjørte bil.

Rundt 1 av 10 har meldt fra om mistenkelige forhold eller levert en anmeldelse.

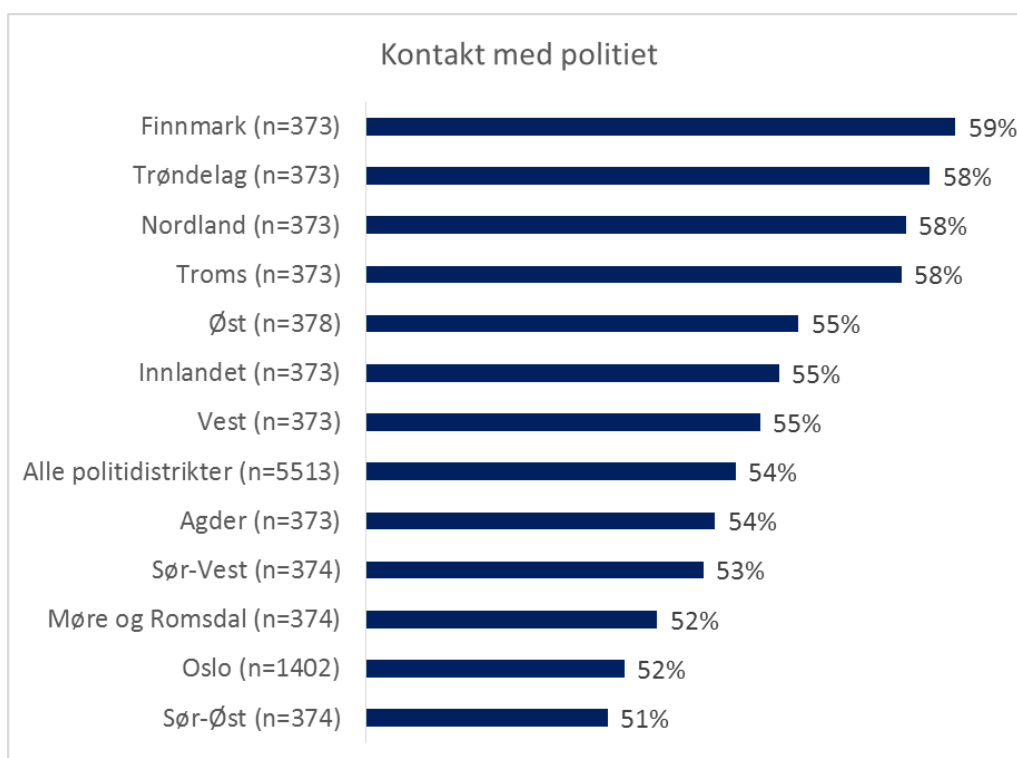
Til slutt ser vi at mellom 3 og 5 prosent har blitt stoppet eller kontaktet av politiet på et offentlig sted utenom bilkjøring, har tatt kontakt ved akutt behov for hjelp eller i forbindelse med å ha vært innblandet i en ulykke. 4 prosent oppgir andre grunner.

Flere menn har vært i kontakt med politiet enn kvinner (hhv. 59 og 49 prosent), og færre av de eldste innbyggerne har hatt kontakt med politiet. Til sammenlikning har 36 prosent av innbyggerne over 60 år vært i kontakt med politiet, mens det samme gjelder for 65 prosent av innbyggere under 40 år.

I tillegg er det – naturlig nok – flere av de som har blitt utsatt for kriminalitet som har vært i kontakt med politiet (7 av 10), sammenliknet med de som ikke har blitt utsatt for kriminalitet det siste året (nær 5 av 10). Ettersom færre av de eldste innbyggerne har vært utsatt for kriminelle hendelser, kan dette være med på å forklare hvorfor færre av de eldste har hatt kontakt med politiet.

Vi ser også noen forskjeller mellom politidistriktene, se figur 13. Flest innbyggere har vært i kontakt med politiet i politidistriktene Finnmark, Trøndelag, Nordland og Troms (58-59 prosent). Færrest har vært i kontakt med politiet i politidistriktene Møre og Romsdal, Oslo og Sør-Øst (51-52 prosent). Forskjellene forøvrig er ikke spesielt store⁸.

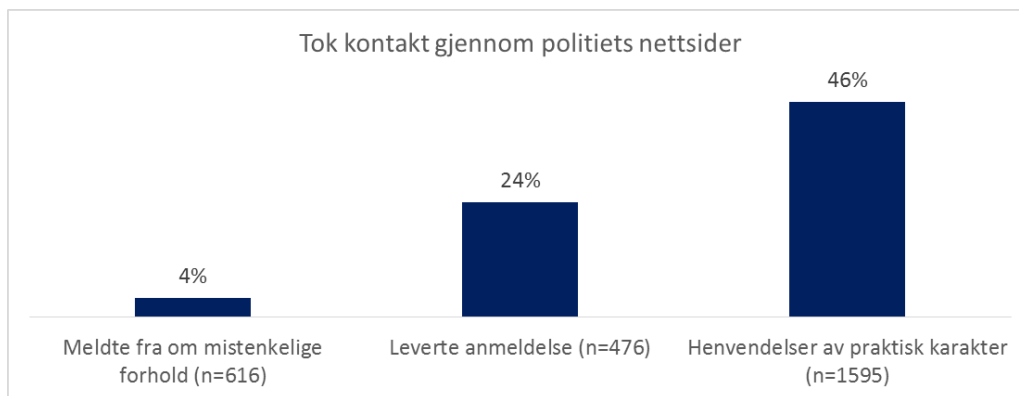
Figur 13 Andel av innbyggerne som vært i kontakt med politiet. Fordelt på politidistrikter.

Av de som tok kontakt med politiet i forbindelse med henvendelse av praktisk karakter, levering av anmeldelse eller for å melde fra om mistenkelige forhold, varierer det hvorvidt innbyggerne tok kontakt via politiets nettsider (se Figur 14). Mens nær halvparten (46 prosent) av innbyggerne som tok kontakt i forbindelse med henvendelser av praktisk karakter, gjorde dette gjennom politiets nettsider, gjorde 24 prosent det i forbindelse med levering av en anmeldelse, og kun 4 prosent da de meldte fra om mistenkelige forhold.

⁸ Kun signifikante forskjeller mellom «ytterpunktene».

Figur 14 Kontakt via politiet.no

Spørsmålstekst: «Tok du kontakt via politiets nettside politiet.no i forbindelse med...».

Andelen av innbyggerne som tok kontakt via nett i forbindelse med henvendelse av praktisk karakter er høyest blant de yngste (55 prosent av de under 25 år) og lavest blant de eldste (33 prosent av de over 60 år). Vi ser det samme mønsteret for levering av anmeldelser. Blant innbyggere under 25 år, og 25 – 39 år tok hhv. 2 og 3 av 10 kontakt via politiets nettsider. Det samme gjorde 1 av 10 innbyggere over 60 år.

Det motsatte er tilfellet da innbyggerne meldte fra om mistenkelige forhold; Kun 1 prosent av de yngste tok kontakt via politiets nettsider, mens 10 prosent av de eldste gjorde det samme.

4.2 Vurdering av kontakten med politiet

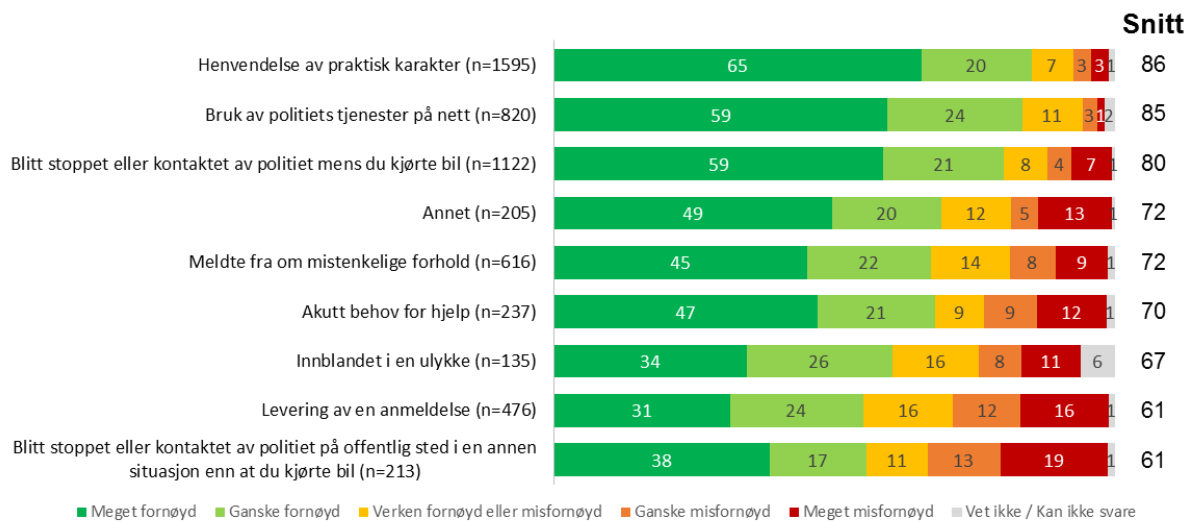
De som tok kontakt med politiet ble også spurt hvordan de opplevde denne kontakten, se figur 15. Til en viss grad kan det sies at erfaringene med politiet vurderes best der hvor bakgrunnen for kontakten oppleves som «mindre alvorlig». Det vil si, en antakelse om at bakgrunnen for kontakten ikke har vært like kritisk eller at behovet for å få kontakt eller løst saken, ikke oppleves like akutt. Innbyggerne er mest fornøyd med kontakten med politiet i forbindelse med henvendelser av praktisk karakter, at de brukte politiets tjenester på nett og at de ble stoppet eller kontaktet av politiet mens de kjørte bil. Over 8 av 10 er ganske eller meget fornøyd med denne kontakten. For øvrig er de som tok kontakt via politiet.no i forbindelse med en henvendelse av praktisk karakter noe mer fornøyd enn de som tok kontakt for å levere en anmeldelse via politiet.no.

Nær 7 av 10 innbyggere som har vært i kontakt med politiet da de meldte fra om mistenkelige forhold eller hadde akutt behov for hjelp, er fornøyd med kontakten. Rundt 2 av 10 er misfornøyd.

Der hvor innbyggerne har vært i kontakt med politiet etter å ha vært innblandet i en ulykke, sier 6 av 10 at de er fornøyd med politiet, mens 2 av 10 er misfornøyd.

Til slutt ser vi at det er noe mer delte meninger om erfaringene med politiet i tilfeller hvor innbyggerne har levert anmeldelser eller blitt stoppet av politiet i andre situasjoner enn bilkjøring. Likevel er i underkant av 6 av 10 (55 prosent) fornøyd, mens rundt 3 av 10 misfornøyd.

Figur 15 Vurdering av kontakt med politiet

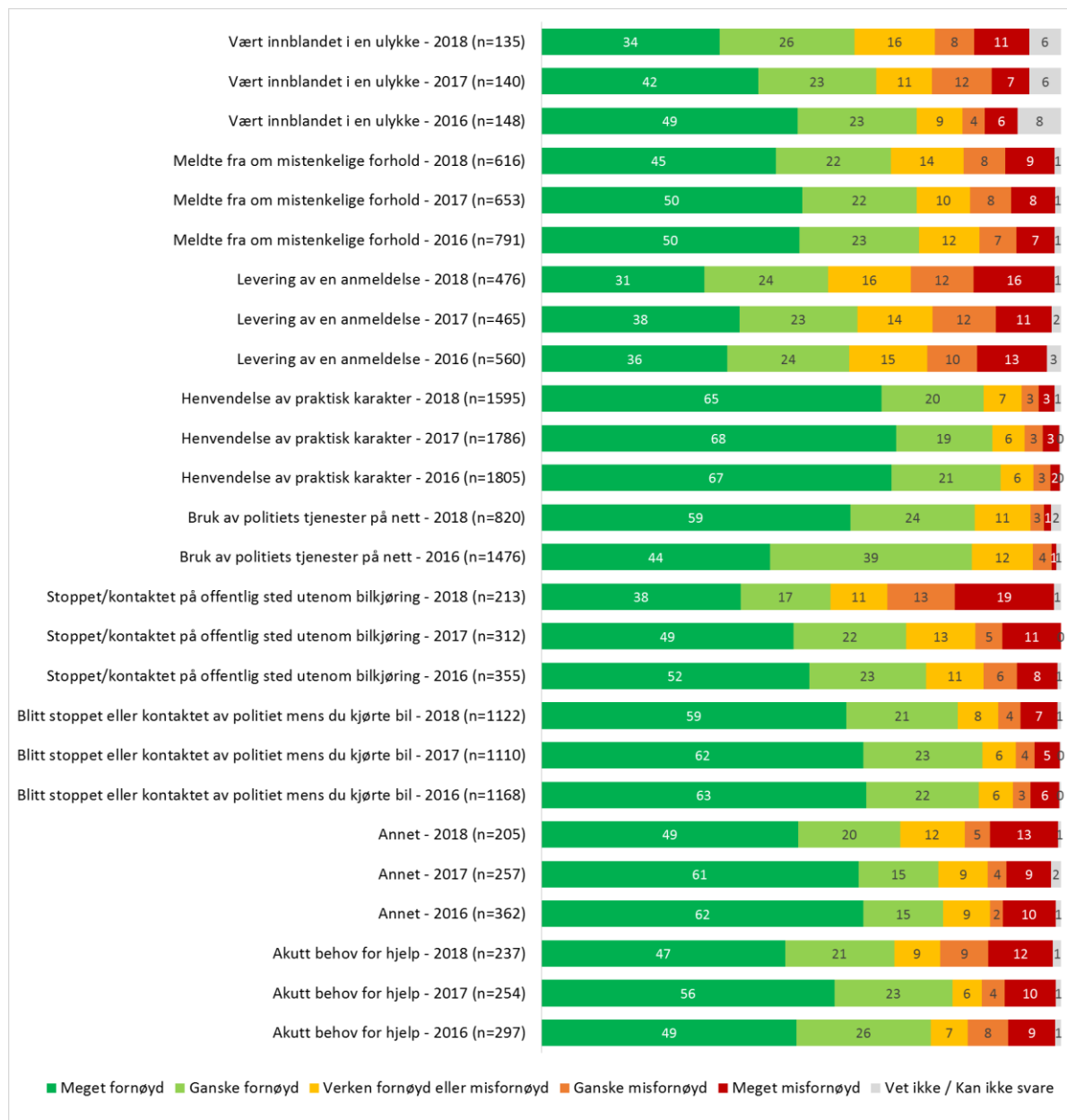

Spørsmålstekst: «Du svarte at du har hatt kontakt med politiet i forbindelse med [...], hvor fornøyd eller misfornøyd var du med denne kontakten?». Respondentene ble kun spurt om erfaringer med politiet de selv oppga at de har hatt i løpet av det siste året. «Bruk av politiets tjenester på nett» ble i 2018 stilt til respondenter som tok kontakt gjennom nettsidene i forbindelse med å melde fra om mistenkelige forhold, å levere en anmeldelse, eller en henvendelse av praktisk karakter. Snittskår er beregnet på følgende måte: «Meget fornøyd»=100, «Ganske fornøyd»=75, «Verken fornøyd eller misfornøyd»=50, «Ganske misfornøyd»=25, «Meget misfornøyd»=0. «Vet ikke/Kan ikke svare» er holdt utenfor.

Jevnt over vurderes kontakten med politiet noe svakere i 2018 enn i 2017⁹, se figur 16. Andelen fornøyd er redusert med 2 – 15 prosentpoeng. Vi ser størst nedgang i tilfredshet i forbindelse med å ha blitt stoppet på offentlig sted utenom bilkjøring og ved akutt behov for hjelp med hhv. 15 og 11 prosentpoeng nedgang.

⁹ Basert på gjennomsnittet av vurderinger av kontakt med politiet. «Bruk av politiets tjenester på nett» er holdt utenfor dette snittet, ettersom det ikke er direkte sammenliknbar med tidligere år.

Figur 16 Vurdering av kontakt med politiet, 2016 - 2018

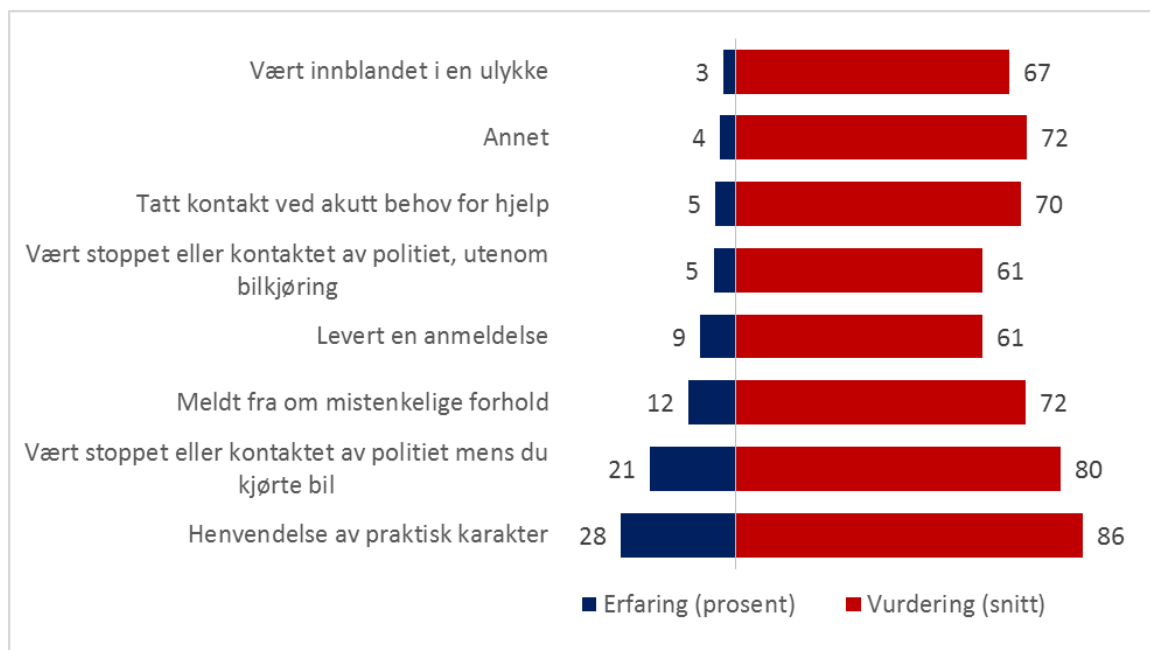

Spørsmålstekst: «Du svarte at du har hatt kontakt med politiet i forbindelse med [...], hvor fornøyd eller misfornøyd var du med denne kontakten?». Full tekst for «Stoppet/kontaktet på offentlig sted utenom bilkjøring» var «Blitt stoppet eller kontaktet av politiet på offentlig sted i en annen situasjon enn at du kjørte bil». «Bruk av politiets tjenester på nett» ble i 2018 stilt til respondenter som tok kontakt gjennom nettsidene i forbindelse med å melde fra om mistenkelige forhold, å levere en anmeldelse, eller en henvendelse av praktisk karakter. I 2016 ble dette stilt til alle som oppga at de hadde benyttet politiets tjenester på nett, uavhengig av i hvilke tilfeller tjenestene på nett ble benyttet. I rapporten for innbyggerundersøkelsen 2016 og 2017 ble også kategorien «ubesvart» oppgitt. Denne kategorien finnes ikke i 2018, og er derfor ekskludert i resultatene for 2016 og 2017. Maksimalt 4 prosent var i kategorien «ubesvart» i 2016 eller 2017.

I hvilke tilfeller det er viktigst at innbyggerne har spesielt gode erfaringer med politiet, er en vurderingssak. På den ene siden er det viktig at politiet oppfattes å gjøre en god jobb i alvorlige og kritiske situasjoner, sammenliknet med arbeid som ikke har direkte påvirkning på trygghet, liv og helse. På en annen side kan det argumenteres for at det er viktig at politiet vurderes spesielt godt der hvor flest innbyggere har erfaringer med politiet. Sistnevnte undersøkes nærmere i figur 17.

Klart flest av innbyggerne har erfaring med politiet gjennom henvendelser av praktisk karakter, og i forbindelse med at de kjørte bil. Samtidig er det på disse områdene politiet vurderes best. Færre, i underkant av 1 av 10, har levert anmeldelse til politiet eller blitt stoppet / tatt kontakt med politiet på et offentlig sted. Samtidig er det på disse områdene politiet vurderes dårligst.

Figur 17 Vurdering av politiet (snittskår) og erfaring med politiet (andel av befolkningen i løpet av det siste året).

Respondentene ble også spurt hvorfor de var fornøyde eller misfornøyde med kontakten de har hatt med politiet. Dette ble stilt som et åpent spørsmål. Svarene ble enten registrert i forhåndsdefinerte svaralternativer eller skrevet som tekst, som i etterkant er kodet. Full oversikt over dette gis i vedlegg, mens tabell 3 oppsummerer de viktigste grunnene til at innbyggerne er fornøyde eller misfornøyde med kontakten de har hatt med politiet.

Tabell 3 Viktigste grunner til tilfredshet og misnøye med kontakt med politiet

	Viktigste grunner til misnøye			Viktigste grunner til tilfredshet		
	1	2	3	1	2	3
Henvendelse av praktisk karakter	Lang ventetid			Jeg fikk nødvendig hjelp	Raske/effektive	
Blitt stoppet eller kontaktet av politiet mens du kjørte bil	Unødvendig stoppet/feilvurdering	Fikk bot	Dårlig oppførsel/behandling/arroganse/mistenkeliggjøring	Hyggelige/imøtekommende/greie	Politiet var klare og tydelige	
Blitt stoppet eller kontaktet av politiet på offentlig sted i en annen situasjon enn at du kjørte bil	Dårlig oppførsel/behandling/arroganse/mistenkeliggjøring			Hyggelige/imøtekommende/greie	Politiet var klare og tydelige	Politiet var beroligende
Meldte fra om mistenkelige forhold	Politiet tok ikke saken alvorlig nok	Jeg fikk ikke nødvendig hjelp av politiet		Politiet tok saken alvorlig		
Levering av en anmeldelse	Politiet tok ikke saken alvorlig nok	Annet	Jeg fikk ikke nødvendig hjelp av politiet	Politiet tok saken alvorlig	Jeg fikk nødvendig hjelp	
Innblandet i en ulykke	Politiet tok ikke saken alvorlig nok			Politiet tok saken alvorlig	Politiet var klare og tydelige	Jeg fikk nødvendig hjelp
Akutt behov for hjelp	Det tok for lang tid før hjelpen kom	Jeg fikk ikke nødvendig hjelp av politiet		Hjelpen kom raskt på å(stedet)	Politiet tok saken alvorlig	Jeg fikk nødvendig hjelp
Bruk av politiets tjenester på nett	Lang ventetid		Dårlige/uoversiktlige nettsider/nettjenester	Enkelt		
Annet	Dårlig oppførsel/behandling/arroganse/mistenkeliggjøring	Politiet tok ikke saken alvorlig nok	Jeg fikk ikke nødvendig hjelp av politiet	Politiet tok saken alvorlig	Politiet var klare og tydelige	

Tabellen viser grunner (kategorisert) som ble nevnt av respondentene på spørsmålet «Hva er de viktigste årsakene til at du var fornøyd/misfornøyd med politiet i forbindelse med ...». De (kategoriserte) årsakene som fremgår under 1, 2 og 3 under viktigste grunner til misnøye og tilfredshet, er årsaker som har høyest svarandel (1), nest høyest svarandel (2) og tredje høyest svarandel (3). Minimum 20 % skal ha nevnt disse grunnene for at de blir vist i tabellen. Derfor er det en del tomme felter. Full oversikt over andelen som har svart hva for hvert kontaktpunkt vises i vedlegg.

4.3 Oppfatning av politiets tilstedeværelse og tilgjengelighet

Ett av målene for nærpolitireformen er å ha «et mer tilgjengelig og tilstedeværende politi med god lokal forankring og samhandling». Dette er mål formulert for politiet mot 2020¹⁰. I undersøkelsen ble innbyggernes oppfatning av politiets tilstedeværelse og tilgjengelighet kartlagt gjennom tre spørsmål.

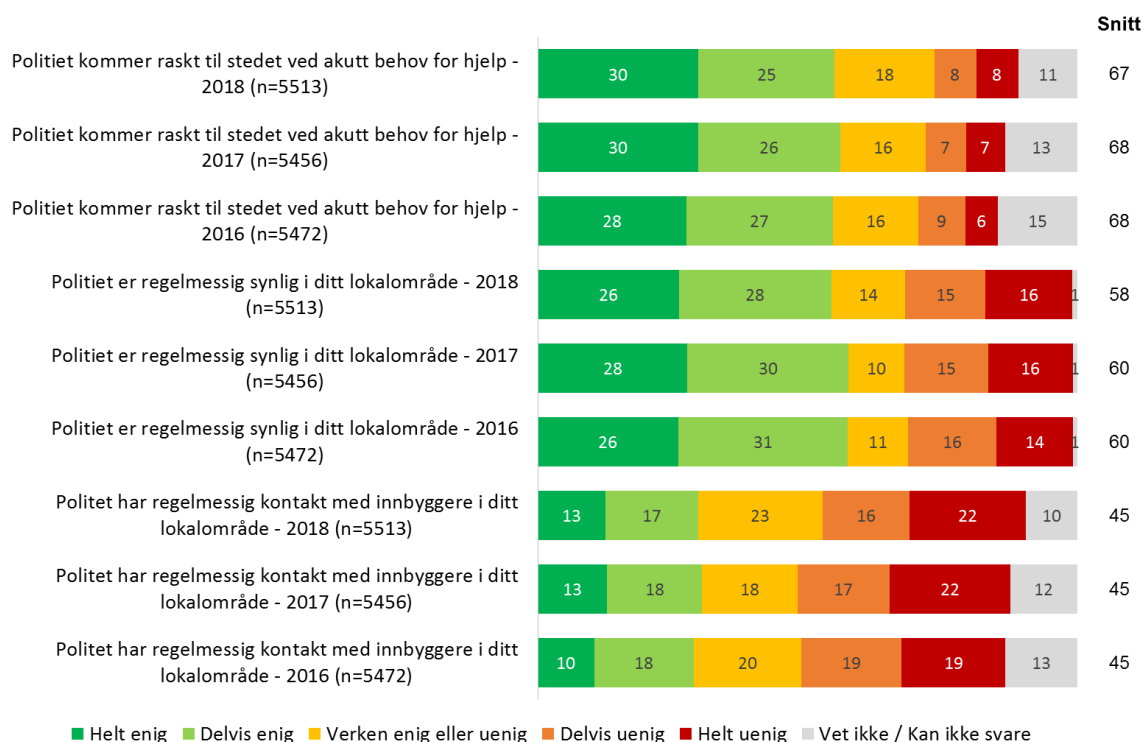
Fra disse, vist i figur 18, ser vi at innbyggerne i snitt har best oppfatning av om politiet kommer raskt til stedet ved akutt behov for hjelp. I underkant av 6 av 10 mener politiet kommer raskt til stedet ved akutt behov for hjelp, mens nær 2 av 10 mener det ikke er tilfellet. Det er mer delte meninger om politiet er regelmessig synlig i lokalområde, og spesielt hvorvidt politiet har regelmessig kontakt med innbyggerne i lokalområdet. I overkant av halvparten av innbyggerne mener politiet er regelmessig synlig i lokalområdet, mens 3 av 10 mener dette ikke er tilfellet. 3 av 10 mener politiet har regelmessig kontakt med innbyggerne i lokalområdet, mens 4 av 10 er uenige i at det er tilfellet.

¹⁰ Målene for nærpolitireformen, gjengitt i *Politiet mot 2025*: <https://www.politiet.no/globalassets/05-om-oss/03-strategier-og-planer/politiet-mot-2025---politiets-virksomhetsstrategi.pdf>

I vurderingen av om politiet kommer raskt til stedet ved akutt behov for hjelp og hvorvidt politiet har regelmessig kontakt med innbyggerne i lokalområdet er det også en del som verken er enig eller uenig i dette (rundt 2 av 10), eller som er usikre (1 av 10).

Oppfatningen av politiet på disse områdene har i mindre grad endret seg de siste tre årene, selv om marginalt færre oppfatter at politiet er regelmessig synlig i 2018, sammenliknet med 2017 (3 prosentpoeng færre er delvis eller helt enig).

Figur 18 Politiets tilstedeværelse og hvor raskt politiet kommer til stedet ved akutt behov for hjelp, 2016 - 2018

Spørsmålstekst: «Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?». Snittskår er beregnet på følgende måte: «Helt enig»=100, «Ganske enig»=75, «Verken enig eller uenig»=50, «Ganske uenig»=25, «Helt uenig»=0. «Vet ikke/Kan ikke svare» er holdt utenfor.

Jo yngre innbyggerne er, jo bedre inntrykk har de av politiet med hensyn til om politiet kommer raskt til stedet ved akutt behov for hjelp, synlighet og kontakt med innbyggerne i lokalområdet. Det er spesielt store forskjeller mellom alderskategoriene når det kommer til vurderingen av politiets synlighet. Mens 69 prosent av de under 25 år mener politiet er regelmessig synlig, mener 46 prosent av de over 60 år det samme.

Det er tydelig at oppfatninger av politiet varierer mellom politidistriktene.

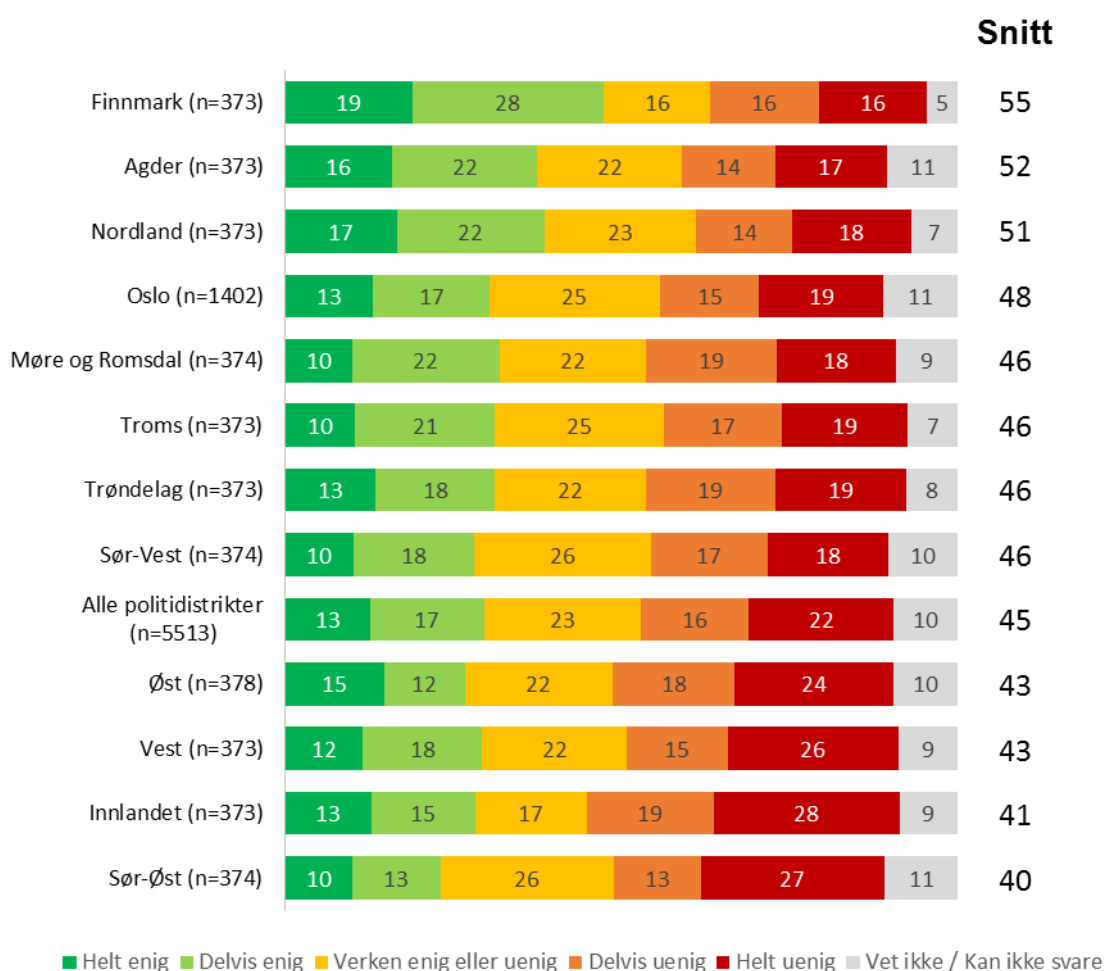
Figur 19 viser at innbyggere i politidistriktene Finnmark, Agder og Nordland i snitt er mest enige i at politiet er i regelmessig kontakt med innbyggere i deres lokalområde, og at politiet er regelmessig synlig i deres lokalområde (figur 20). Innbyggere i Sør-Øst, Innlandet, Vest og Øst politidistrikt er i snitt minst enige i de samme påstandene.

Figur 21 viser at innbyggere i Oslo, Sør-Vest og Agder politidistrikt i snitt er mest enige i at politiet kommer raskt til stedet ved akutt behov for hjelp. Innbyggerne i Innlandet, Finnmark og Vest politidistrikt er i snitt minst enige.

I de fleste tilfeller er det også slik at i de politidistrikter hvor innbyggerne i snitt er mest enige, er det også slik at politidistriktet har høyest andel innbyggere som er enige.

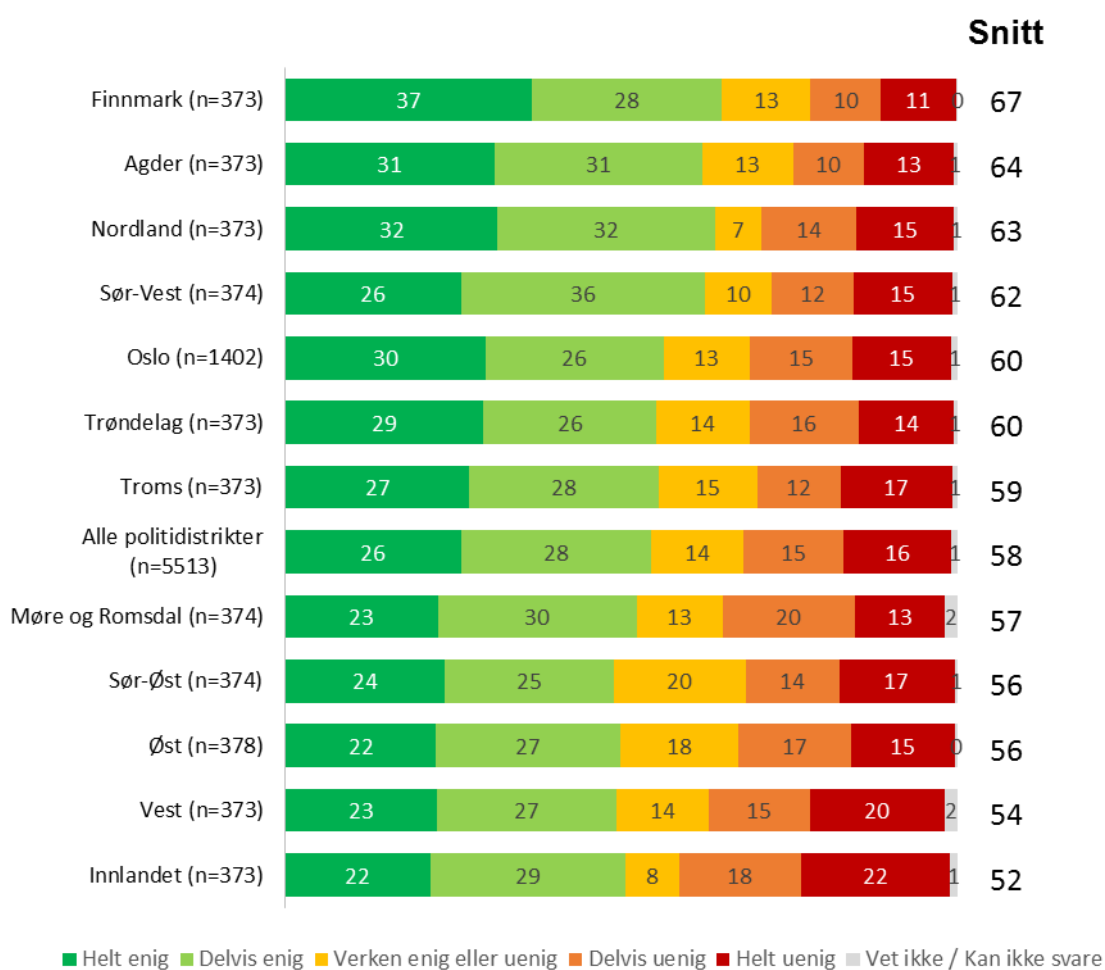
Innbyggere i Finnmark politidistrikt har høyest andel av innbyggerne som er enige i at politiet har regelmessig kontakt med innbyggerne i lokalområdet, og at politiet er regelmessig synlig i lokalområdet. Samtidig har Finnmark politidistrikt blant de laveste andelene innbyggere som er enige i at politiet kommer raskt til stedet ved akutt behov for hjelp. Vi ser et liknende mønster for Nordland politidistrikt.

Figur 19 Oppfatninger om at politiet har regelmessig kontakt med innbyggere i ditt lokalområde. 2018, fordelt på politidistrikter

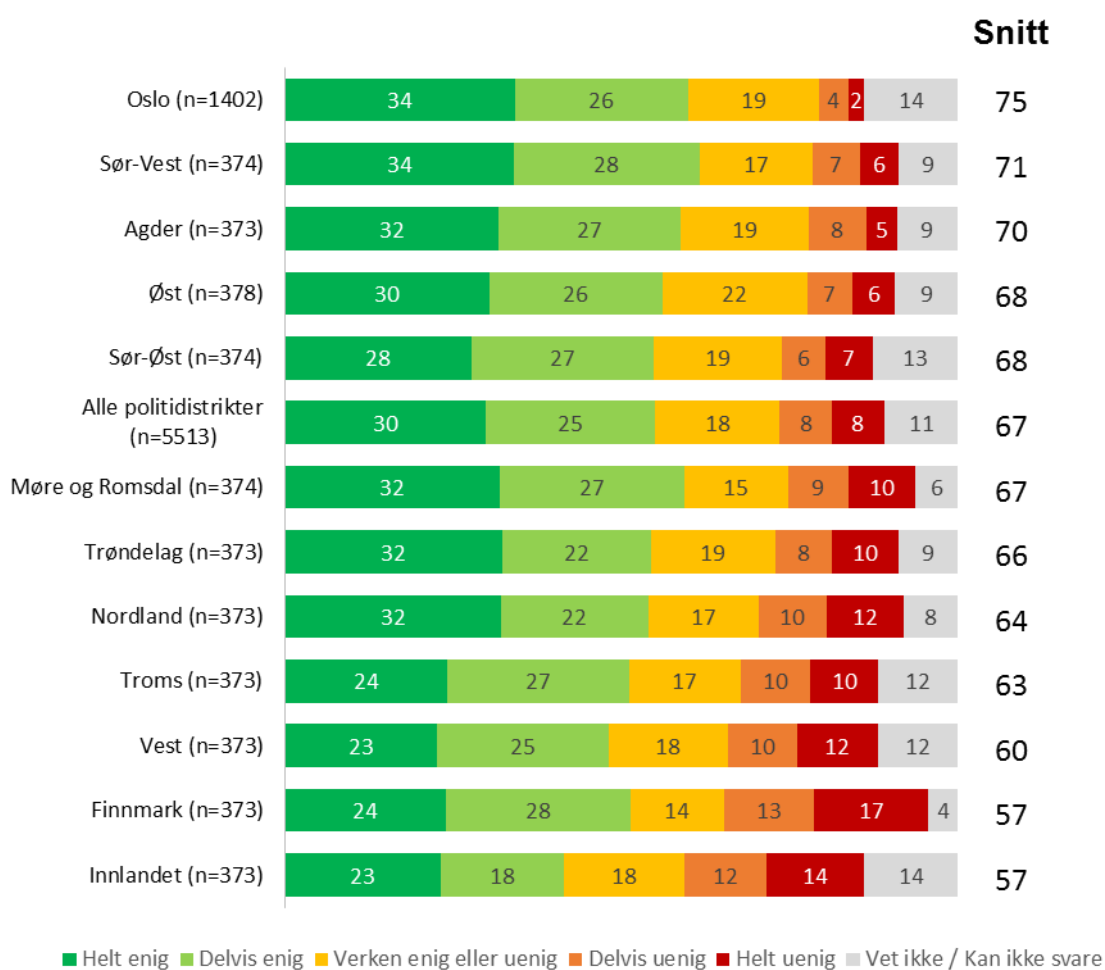
Spørsmålstekst: «Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander? politiet har regelmessig kontakt med innbyggere i ditt lokalområde». Snittskår er beregnet på følgende måte: «Helt enig»=100, «Ganske enig»=75, «Verken enig eller uenig»=50, «Ganske uenig»=25, «Helt uenig»=0. «Vet ikke/Kan ikke svare» er holdt utenfor.

Figur 20 Oppfatninger om at politiet er regelmessig synlig i ditt lokalområde. 2018, fordelt på politidistrikter

Spørsmålstekst: «Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander? politiet er regelmessig synlig i ditt lokalområde». Snittskår er beregnet på følgende måte: «Helt enig»=100, «Ganske enig»=75, «Verken enig eller uenig»=50, «Ganske uenig»=25, «Helt uenig»=0. «Vet ikke/Kan ikke svare» er holdt utenfor.

Figur 21 Oppfatninger om at politiet kommer raskt til stedet ved akutt behov for hjelp. 2018, fordelt på politidistrikter

Spørsmålstekst: «Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander? politiet kommer raskt til stedet ved akutt behov for hjelp». Snittskår er beregnet på følgende måte: «Helt enig»=100, «Ganske enig»=75, «Verken enig eller uenig»=50, «Ganske uenig»=25, «Helt uenig»=0. «Vet ikke/Kan ikke svare» er holdt utenfor.

5 Opplevd kriminalitet og anmeldelser

5.1 Opplevd kriminalitet

Figur 22 Opplevd kriminalitet

Spørsmålstekst: «I løpet av siste året, har du personlig vært utsatt for:».

Alle som oppgir å ha blitt utsatt for minst én kriminell hendelse i løpet av det siste året, danner grunnlaget for å si noe om andelen av innbyggere som oppgir å ha blitt utsatt for kriminalitet i løpet av det siste året. Hvilke kriminelle hendelser det spørres om vil kunne være med på å styre dette målet, og det bør derfor tolkes med en viss varsomhet. Likevel, med dette som utgangspunkt, ser vi at 35 prosent av befolkningen oppgir å ha vært utsatt for kriminelle hendelser i løpet av det siste året. Det er om lag like mange som i 2017.

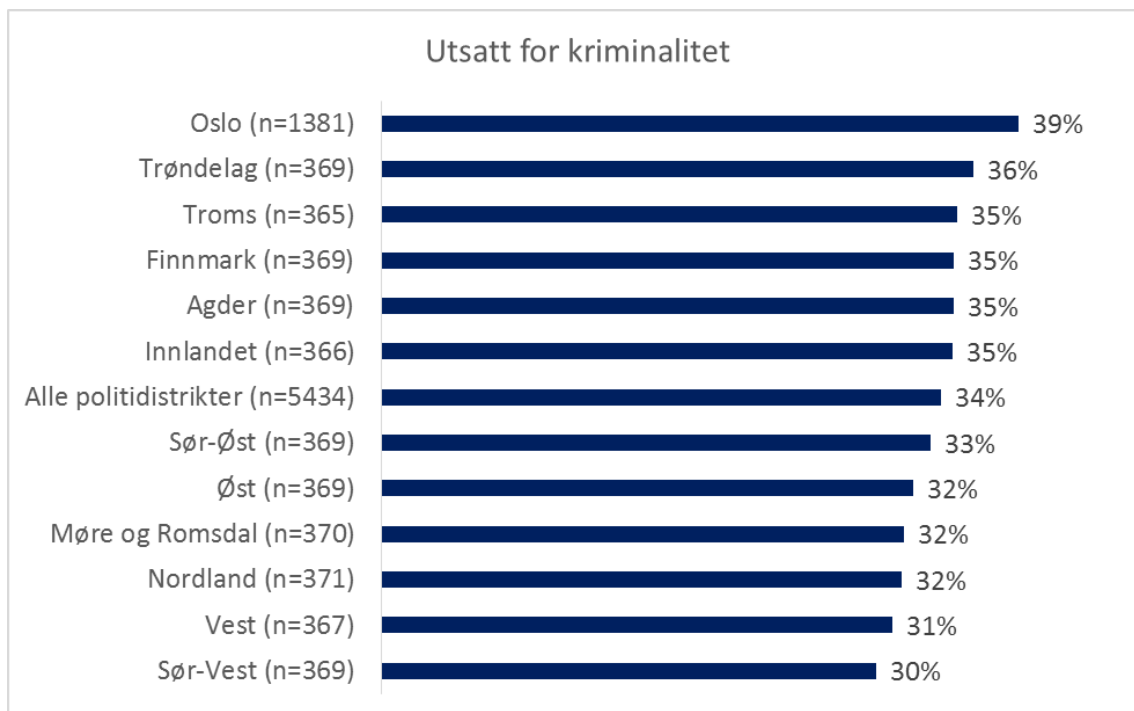
Blant disse er det først og fremst trafikkfarlige hendelser folk har opplevd. Nær 2 av 10 oppgir å ha opplevd trafikkfarlige hendelser det siste året.

4 – 6 prosent oppgir å ha opplevd vold eller trusler om vold, svindel eller bedrageri på internett, ordensforstyrrelser, hærverk, innbrudd eller tyveri fra bolig, annen økonomisk kriminalitet, eller mobbing eller trakassering på internett.

Jo eldre innbyggerne er, jo mindre sannsynlig er det at de har blitt utsatt for kriminalitet. Mens 4 av 10 innbyggere under 25 år sier de har vært utsatt for kriminalitet, sier kun 2 av 10 av de innbyggere over 60 år det samme. Noen flere menn har blitt utsatt for kriminalitet (4 av 10) sammenliknet med kvinner (3 av 10).

Vi ser også noen forskjeller mellom politidistriktene (vist i figur 23), men det er kun signifikante forskjeller mellom ytterpunktene. Flest innbyggere fra Oslo politidistrikt oppgir å ha blitt utsatt for kriminalitet, etterfulgt av innbyggere i Trøndelag politidistrikt. Færrest innbyggere i Sør-Vest og Vest politidistrikt oppgir å ha blitt utsatt for kriminalitet.

Figur 23 Andel av innbyggere som oppgir å ha blitt utsatt for kriminalitet.

De som svarte «vet ikke» er holdt utenfor beregningen.

5.2 Anmeldelser

Blant de som har opplevd kriminalitet, kartlegges også hvorvidt de har anmeldt hendelsen eller hendelsene. Dette vises i figur 24.

Rundt 7 av 10 har anmeldt innbrudd eller tyveri fra bolig, og ran¹¹, mens i overkant av 6 av 10 har anmeldt biltyveri eller tyveri fra bil. Halvparten har anmeldt lommetyveri eller annet tyveri på offentlig sted. Rundt 4 av 10 har anmeldt hærverk, utpressing, vold eller trusler om vold, hatkriminalitet og andre kriminelle hendelser.

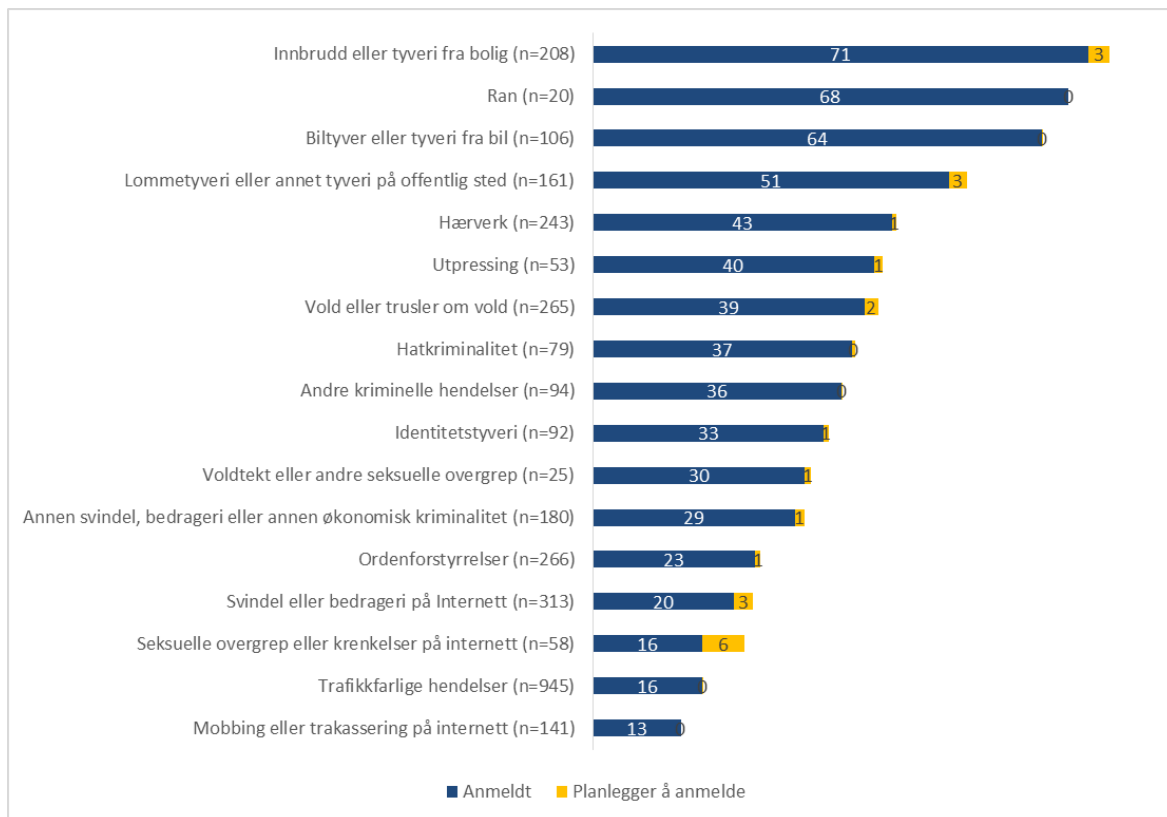
Færre, rundt 3 av 10, har anmeldt identitetstyveri, voldtekt eller seksuelle overgrep¹² eller annen økonomisk kriminalitet. Rundt 2 av 10 har anmeldt ordensforstyrrelser, svindel eller bedrageri på internett, seksuelle overgrep eller krenkelsers på internett, eller trafikkfarlige hendelser. Når det gjelder seksuelle overgrep eller krenkelsers på internett, er det også 6 prosent som ikke enda har anmeldt hendelsen, men planlegger å gjøre det.

Kun 1 av 10 har anmeldt mobbing eller trakassering på internett.

¹¹ Det er få respondenter (20) som har blitt utsatt for ran.

¹² Det er få respondenter (25) som har blitt utsatt for voldtekt eller seksuelle overgrep.

Figur 24 Anmeldelser av opplevd kriminalitet

Spørsmålstekst: «Du svarte at du har vært utsatt for, har du anmeldt dette til politiet?».

De som ikke har anmeldt en kriminell hendelse de har opplevd, ble spurt om å oppgi grunner for hvorfor de ikke har anmeldt hendelsen. En forenklet fremstilling av resultatene vises i tabell 4.

Det er sjeldent at ett av svarene som fremstilles i tabellen er en dominerende grunn for å ikke anmelde¹³. Likevel gir tabellen et inntrykk av de viktigste grunnene for å ikke anmelde. Av tabellen ser vi at innbyggerne i en del tilfeller oppgir at de ikke ser behovet for, eller poenget med, å anmelde hendelsen de opplevde. Det samme kan sies om de som mener at saken var for liten eller for lite alvorlig til at det var verdt å anmelde. Vi ser også at en av de viktigste grunnene i en del tilfeller er at innbyggerne har liten tro på at politiet kommer til å løse saken på en god måte, eller forventer at saken kommer til å bli henlagt.

Flest innbyggere har opplevd trafikkfarlige hendelser, samtidig som svært få har anmeldt dette til politiet. Hovedgrunnene for å ikke anmelde dette er manglende bevis eller informasjon å bringe til politiet, eventuelt at hendelsen ikke opplevdes som alvorlig nok. Manglende bevis eller informasjon er også en av de viktigste grunnene til at utpressing ikke blir anmeldt.

Når det gjelder (økonomisk) svindel, ser vi også at innbyggerne ikke ser behovet når forsikringsselskap eller bank håndterer saken.

¹³ I de fleste tilfeller er den viktigste grunnen nevnt av mellom 20-30 prosent.

Tabell 4 Viktigste grunner for å ikke anmelde

	Viktigste grunner for å ikke anmelde		
	1	2	3
Andre kriminelle hendelser (n=46)	Ingen poeng/ikke nødvendig/behov	Liten tillit til politiet/oppklaring/etterforskning/tilbakemelding	Lang avstand til politiet/tidkrevende/for mye jobb
Annen svindel, bedrageri eller annen økonomisk kriminalitet (n=113)	Blir henlagt/lav prioritet	Ordnet selv/på stedet/andre måter	Forsikringselskap/bank/kredittkortselskap ordner opp
Biltyver eller tyveri fra bil (n=35)	Ingen poeng/ikke nødvendig/behov	Situasjon/forbrytelseskategori	Liten tillit til politiet/oppklaring/etterforskning/tilbakemelding
Hatkriminalitet (n=49)	Ordnet selv/på stedet/andre måter	Liten sak/mindre alvorlig	Blir henlagt/lav prioritet
Hærverk (n=134)	Ingen poeng/ikke nødvendig/behov	Liten sak/mindre alvorlig	Liten tillit til politiet/oppklaring/etterforskning/tilbakemelding
Identitetstyveri (n=54)	Ordnet selv/på stedet/andre måter		
Innbrudd eller tyveri fra bolig (n=48)	Liten sak/mindre alvorlig	Situasjon/forbrytelseskategori	
Lommetyveri eller annet tyveri på offentlig sted (n=63)	Liten sak/mindre alvorlig	Blir henlagt/lav prioritet	Situasjon/forbrytelseskategori
Mobbing eller trakassering på internett (n=116)	Ordnet selv/på stedet/andre måter	Liten tillit til politiet/oppklaring/etterforskning/tilbakemelding	Liten sak/mindre alvorlig
Ordensforstyrrelser (n=191)	Ordnet selv/på stedet/andre måter		
Ran (n=5)	Ordnet selv/på stedet/andre måter	Passivitet/orket ikke/glemte/tenkte ikke på det	Liten sak/mindre alvorlig
Seksuelle overgrep eller krenkelser på internett (n=44)	Liten tillit til politiet/oppklaring/etterforskning/tilbakemelding	Ordnet selv/på stedet/andre måter	Blir henlagt/lav prioritet
Svindel eller bedrageri på Internett (n=227)	Forsikringselskap/bank/kredittkortselskap ordner opp	Liten tillit til politiet/oppklaring/etterforskning/tilbakemelding	
Trafikkarfarlige hendelser (n=771)	Manglende bevis/vitner/identitet på gjerningsperson/hendelse	Liten sak/mindre alvorlig	
Utpressing (n=32)	Ingen poeng/ikke nødvendig/behov	Manglende bevis/vitner/identitet på gjerningsperson/hendelse	
Vold eller trusler om vold (n=151)	Liten tillit til politiet/oppklaring/etterforskning/tilbakemelding	Ingen poeng/ikke nødvendig/behov	Liten sak/mindre alvorlig
Voldtekt eller andre seksuelle overgrep (n=16)	Liten tillit til politiet/oppklaring/etterforskning/tilbakemelding	Frykt for gjerningsperson/konsekvenser /gjentakelse	Blir henlagt/lav prioritet

Tabellen viser grunner (kategorisert) for at innbyggerne som har opplevd ulike hendelser. Spørsmålstekst: «Hvorfor har du ikke anmeldt ... til politiet?». De (kategoriserte) årsakene som fremgår under 1, 2 og 3 under viktigste grunner til misnøye og tilfredshet, er årsaker som har høyest svarandel (1), nest høyest svarandel (2) og tredje høyest svarandel (3). Tabellen viser kun svar som minimum 14 % har nevnt. Det er også mange som har oppgitt «andre» grunner (13-28 prosent), men som ikke vises i denne oversikten. Full oversikt vises i vedlegg.

6 Vedlegg

Tabell 5 Antall intervju og uvektet og vektet utvalgsfordeling

		Antall intervju	Uvektet	Vektet
Kjønn	Mann	3069	56%	51%
	Kvinne	2444	44%	49%
Utdanning	Grunnskole/VGS	2017	37%	67%
	Uni/høgskole	3437	63%	33%
Alder	<25 år	365	7%	12%
	25-39 år	975	18%	26%
	40-59 år	2042	37%	34%
	60+ år	2131	39%	28%
Politidistrikt	Oslo	1402	3%	19%
	Øst	378	11%	11%
	Innlandet	373	19%	8%
	Sør-øst	374	4%	13%
	Agder	373	3%	6%
	Sør-vest	374	3%	10%
	Vest	373	3%	11%
	Møre og Romsdal	374	1%	5%
	Trøndelag	373	3%	9%
	Nordland	373	4%	5%
	Troms	373	6%	3%
	Finnmark	373	6%	2%

Tabell 6 Årsaker til misnøye med kontakt med politiet

Hvorfor misfornøyd	Akutt behov for hjelp	Annet	Meldte fra om mistenkelige forhold	Bruk av politiets tjenester på nett	Henvendelse av praktisk kara	Levering av en anmeldelse	Stoppet eller kontaktet av politiet mens du kjørte bil	Stoppet eller kontaktet av politiet på offentligsted	Innblandet i en ulykke
<i>Antall respondenter</i>	33	26	114	40	93	111	83	49	25
Det tok for lang tid før hjelpen kom	43 %	0 %	3 %	1 %	8 %	5 %	2 %	5 %	3 %
Jeg fikk ikke nødvendig hjelp av politiet	24 %	28 %	21 %	6 %	11 %	21 %	6 %	10 %	13 %
Politiet tok ikke saken alvorlig nok	16 %	30 %	44 %	3 %	19 %	39 %	1 %	9 %	21 %
Lang ventetid på telefon	13 %	17 %	16 %	1 %	18 %	9 %	0 %	0 %	6 %
Dårlig oppførsel/behandling/arroganse/mistenkeligjøring	11 %	31 %	6 %	0 %	9 %	1 %	23 %	42 %	12 %
Ble avvist på telefon	6 %	10 %	5 %	1 %	1 %	2 %	1 %	4 %	2 %
Politiet var ikke beroligende	5 %	5 %	2 %	0 %	2 %	2 %	10 %	14 %	12 %
Politiet kom ikke	3 %	0 %	3 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	6 %
Lang ventetid	1 %	1 %	7 %	22 %	20 %	4 %	2 %	1 %	2 %
Politiet har ikke lokalkjennskap	1 %	0 %	3 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Opplevde politiets spørsmål som lite relevante	1 %	14 %	1 %	0 %	2 %	1 %	3 %	10 %	10 %
Dårlig system for bestilling/levering av pass	0 %	0 %	0 %	5 %	5 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Dårlig tilgjengelighet	0 %	0 %	0 %	5 %	4 %	1 %	0 %	0 %	0 %
Dårlige/uoversiktlige nettsider/nettjenester	0 %	0 %	0 %	21 %	2 %	1 %	0 %	0 %	0 %
Fikk bot	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	24 %	0 %	0 %
Fikk feil opplysninger	0 %	0 %	0 %	2 %	4 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Ingenting skjedde	0 %	2 %	7 %	0 %	0 %	3 %	2 %	0 %	9 %
Jeg fikk ikke nok informasjon	0 %	2 %	1 %	7 %	5 %	4 %	5 %	5 %	9 %
Politiet fulgte meg ikke opp i etterkant	0 %	1 %	3 %	8 %	1 %	7 %	0 %	0 %	0 %
Ressursmangel	0 %	0 %	1 %	0 %	1 %	1 %	0 %	0 %	0 %
Saken henlagt	0 %	0 %	0 %	3 %	0 %	17 %	0 %	0 %	0 %
Trakassering	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	5 %	7 %	0 %
Tungvint/uoversiktlig/rot/problemer	0 %	0 %	5 %	6 %	13 %	7 %	0 %	0 %	3 %
Unødvendig stoppet/feilvurdering	0 %	0 %	0 %	0 %	1 %	0 %	24 %	1 %	5 %
Uproff håndtering/dårlig politiarbeid	0 %	5 %	1 %	0 %	0 %	3 %	3 %	10 %	0 %
Urettferdig behandling	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	4 %	4 %	0 %
Annet	9 %	11 %	19 %	6 %	8 %	24 %	3 %	0 %	16 %
Vet ikke	4 %	0 %	4 %	16 %	6 %	5 %	10 %	5 %	1 %

Spørsmålstekst: «Hva er de viktigste årsakene til at du var misfornøyd med politiet i forbindelse med ...?». Respondentene svarte åpent på spørsmålet. Intervjuer plasserte svarene i en av 11 forhåndsdefinerte kategorier, eller som fri tekst under «annet». Svar under «annet» har i etterkant blitt kodet om til svarkategorier som inngår i tabellen.

Tabell 7 Årsaker til tilfredshet med kontakt med politiet

Hvorfor fornøyd	Henvendelse av praktisk karakter	Stoppet eller kontaktet av politiet mens du kjørte bil	Stoppet eller kontaktet av politiet på offentlig sted	Meldte fra om mistenkelige forhold	Levering av en anmeldelse	Innblandet i en ulykke	Akutt behov for hjelp	Bruk av politiets tjenester på nett	Annet
<i>Antall respondenter</i>	1 312	929	118	380	257	74	165	646	136
Fikk raskt svar på telefon	10%	2%	0%	17%	7%	10%	13%	6%	6%
Politiet tok saken alvorlig	10%	9%	14%	49%	37%	32%	34%	2%	39%
Politiet var klare og tydelige	12%	22%	21%	12%	16%	26%	16%	7%	26%
Politiet var beroligende	5%	18%	21%	7%	7%	18%	13%	1%	18%
Opplevde politiets spørsmål som relevante	3%	6%	1%	4%	7%	4%	4%	1%	8%
Fikk viktig/nødvendig informasjon	11%	6%	5%	6%	15%	5%	7%	16%	15%
Hjelpen kom raskt på å(stedet)	6%	2%	3%	19%	9%	22%	36%	3%	8%
Jeg fikk nødvendig hjelp	28%	4%	5%	17%	22%	23%	28%	16%	19%
Politiet fulgte meg godt opp i etterkant	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Timebestilling	4%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	5%	0%
Hyggelige/imøtekommende/greie	8%	25%	25%	4%	8%	9%	4%	0%	11%
Profesjonelle/godt politiarbeid/flinke	1%	7%	6%	1%	3%	10%	1%	0%	5%
Raske/effektive	22%	5%	3%	3%	8%	3%	5%	13%	4%
Høflige/viste respekt/korrekt opptreden	2%	17%	14%	3%	6%	2%	1%	0%	6%
God service/respons/behandling/hjelpsomme	9%	2%	2%	4%	5%	1%	7%	6%	5%
Alt ble ordnet/gikk greit/fikk gjort det jeg skulle	8%	5%	1%	2%	5%	8%	5%	7%	4%
Enkelt	9%	1%	0%	0%	5%	0%	1%	29%	0%
Ryddig/oversiktlig/godt organisert/brukervennlig	2%	1%	0%	0%	2%	0%	0%	14%	1%
Gode nettsider/nettjenester	2%	0%	0%	0%	1%	0%	0%	11%	0%
Bestilling/levering av pass	3%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	2%	0%
Kontroll/rutinekontroll/promillekontroll	0%	9%	1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Lyttet til meg/forståelsesfulle/fleksible	1%	1%	9%	4%	2%	0%	5%	0%	3%
Tillit/trygghet/sikkerhet	0%	1%	0%	1%	0%	0%	0%	0%	1%
Tilgjengelighet/synlige	0%	1%	0%	0%	0%	0%	0%	2%	1%
Dialog/kommunikasjon/samarbeid/tilbakemelding	2%	1%	2%	2%	1%	3%	2%	1%	6%
kort ventetid/kø	2%	0%	0%	0%	2%	0%	0%	1%	1%
Annet	3%	10%	0%	5%	7%	10%	3%	1%	0%
Vet ikke	4%	5%	9%	4%	5%	5%	3%	6%	1%

Spørsmålstekst: «Hva er de viktigste årsakene til at du var fornøyd med politiet i forbindelse med ...?». Respondentene svarte åpent på spørsmålet. Intervjuer plasserte svarene i en av 11 forhåndsdefinerte kategorier, eller som fri tekst under «annet». Svar under «annet» har i etterkant blitt kodet om til svarkategorier som inngår i tabellen.

Tabell 8 Grunner for å ikke anmelde

Hvorfor ikke anmelde	Andre kriminelle hendelser	Annen svindel, bedrageri eller annen økonomisk kriminalitet	Biltyver eller tyveri fra bil	Hatkriminalitet	Hærverk	Identitetstyveri	Innbrudd eller tyveri fra bolig	Lommetyveri eller annet tyveri på offentlig sted	Mobbing eller trakassering på internett	Ordensforstyrrelser	Ran	Seksuelle overgrep eller krenkelser på internett	Svindel eller bedrageri på internett	Trafikkarfarlige hendelser	Utpressing	Vold eller trusler om vold	Voldtekt eller andre seksuelle overgrep
Antall respondenter	46	113	35	49	134	54	48	63	116	191	5	44	227	771	32	151	16
Ingen poeng/ikke nødvendig/behov	21%	9%	24%	8%	24%	7%	13%	7%	13%	11%	0%	4%	12%	13%	31%	16%	0%
Liten tillit til politiet/oppklaring/etterforskning/tilbake melding	18%	14%	15%	7%	17%	3%	12%	9%	16%	9%	0%	18%	16%	8%	2%	23%	25%
Lang avstand til politiet/tidkrevende/for mye jobb	15%	2%	2%	1%	5%	6%	5%	0%	3%	1%	0%	9%	5%	4%	12%	7%	1%
Situasjon/forbrytelseskategori	9%	9%	22%	12%	15%	12%	29%	17%	10%	11%	0%	10%	13%	10%	13%	9%	7%
Blir henlagt/lav prioritet	9%	15%	6%	15%	8%	5%	13%	24%	11%	5%	5%	17%	7%	5%	3%	3%	16%
Ordnet selv/på stedet/andre måter	8%	14%	4%	17%	10%	34%	5%	0%	20%	15%	55%	17%	12%	6%	4%	9%	6%
Passivitet/oraket ikke/glemte/tenkte ikke på det	7%	5%	0%	0%	1%	1%	0%	10%	0%	2%	20%	0%	1%	3%	0%	1%	7%
Jobbsammenheng/arbeidsgivers ansvar	5%	2%	2%	4%	0%	0%	0%	0%	1%	1%	0%	3%	1%	1%	5%	9%	0%
Utenfor politiets ansvarsområde/utlandet	4%	4%	12%	1%	0%	5%	0%	7%	2%	2%	0%	0%	6%	1%	0%	0%	7%
Venner/familie/kjent gjerningsperson	4%	3%	0%	7%	2%	2%	0%	0%	5%	4%	0%	0%	0%	0%	13%	6%	13%
Manglende bevis/vitner/identitet på gjerningsperson/hendelse	2%	1%	0%	14%	10%	7%	0%	13%	1%	1%	0%	2%	1%	21%	25%	1%	7%
Tidligere erfaring/kontakt med politiet	2%	0%	3%	3%	2%	0%	4%	1%	0%	3%	0%	8%	1%	0%	0%	3%	5%
Andres ansvar å anmelde/angår ikke meg personlig	2%	0%	3%	2%	3%	2%	4%	1%	1%	11%	0%	0%	1%	1%	3%	4%	0%
Liten sak/mindre alvorlig	2%	9%	8%	16%	19%	2%	31%	31%	15%	11%	20%	10%	9%	17%	14%	15%	6%
Unngikk ulykke/skade/økonomisk tap/det gikk bra Frykt for	1%	6%	0%	0%	1%	8%	10%	1%	1%	2%	0%	0%	11%	13%	3%	2%	0%
gjerningsperson/konsekvenser/gjentagelse	1%	2%	0%	1%	1%	0%	0%	0%	0%	1%	0%	5%	0%	0%	3%	6%	21%
Forsikringselskap/bank/kredittkortselskap ordner opp	1%	14%	11%	0%	0%	8%	3%	10%	0%	0%	7%	0%	24%	1%	0%	0%	0%
Skjer ofte/vanlig/forventet hendelse	1%	2%	0%	3%	3%	2%	0%	0%	4%	2%	0%	16%	7%	8%	3%	0%	0%
Var i kontakt med/ringte politiet	1%	1%	0%	0%	1%	1%	0%	0%	1%	5%	0%	0%	0%	2%	0%	1%	0%
Hadde selv skyld i/var involvert hendelsen	0%	0%	0%	3%	0%	0%	6%	1%	0%	0%	0%	0%	2%	2%	0%	0%	0%
Hendelsen skjedde fort/var raskt over	0%	0%	0%	1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	7%	0%	0%	1%
Ingen	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Politiet har ikke ressurser/kapasitet	0%	2%	8%	1%	5%	1%	2%	1%	2%	1%	0%	0%	2%	1%	0%	1%	7%
Politiet var på stedet/ har tatt seg av saken selv	0%	0%	4%	0%	0%	1%	0%	2%	0%	5%	0%	0%	0%	1%	0%	3%	0%
Var på internett	0%	2%	0%	2%	0%	6%	0%	0%	10%	1%	0%	4%	4%	0%	9%	4%	0%
Annet	24%	26%	24%	28%	17%	24%	16%	21%	23%	23%	13%	19%	15%	14%	20%	19%	25%
Vet ikke/ubesvart	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%

Spørsmålstekst: «Hvorfor har du ikke anmeldt ... til politiet?». Respondentene svarte åpent mens intervjuer skrev ned svaret. Alle svar er kodet i etterkant, og fremgår i tabellen.